1999 | Suomen Posti Oy

Sisältö

4 Posti lyhyesti

6 Pääjohtajan katsaus

10 Liiketoiminta

- 10 Markkinoiden kehitys
- 12 Viestinvälityspalvelut
- 16 Mediapalvelut
- 18 Logistiikkapalvelut
- 22 Muu liiketoiminta

24 Posti palvelee

30 Henkilöstö

32 Ympäristötehokkuus

33 Tilinpäätös

- 34 Hallituksen toimintakertomus 1999
- 38 Tuloslaskelma
- 39 Rahoituslaskelma
- 40 Tase
- 42 Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet
- 44 Liitetiedot
- 51 Hallituksen esitys
- 52 Tilintarkastuskertomus
- 52 Hallintoneuvoston lausunto

53 Tunnusluvut

54 Postin tulos ja tase euroina

56 Postin hallinto

58 Vuoden 1999 postimerkit

Posti on viestien ja kappaletavaran välittäjänä johtava palveluyritys Suomessa. Asiakkailleen Posti on luotettava, vastuullinen ja helppo yhteistyökumppani.

Avainluvut		1995	1996	1997*	1998	1999	Milj. euroa
Liikevaihto	Mmk	4 984	5 213	5 667	5 957	6 028	1 014
Liikevoitto	Mmk	420	491	508	331	444	75
Investoinnit	Mmk	210	280	508	665	460	77
Henkilöstö	31.12.	26 537	24 574	25 933	26 344	25 347	
Postilähetykset	milj. kpl	2 370	2 350	2 530	2 560	2 595	
Tyytyväisten asiakkaiden osuus, %	yritykset	83	83	79	85	86	
	kuluttajat	64	63	78	80	80	

**Luvut saatettu vastaamaan 1.7.1998 konsernirakennetta.*

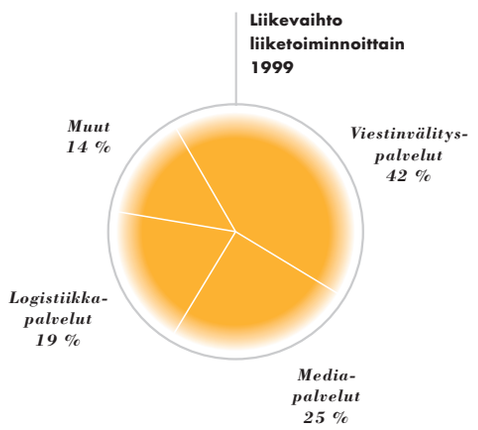

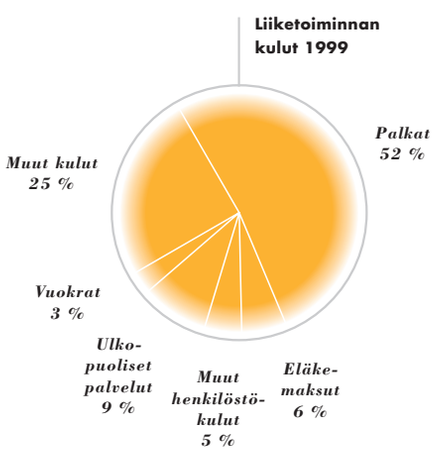

Posti-konserni tarjoaa viestinvälityksen ja logistiikan palveluja yrityksille, yhteisöille ja kotitalouksille kaikkialla Suomessa ja yhä lisääntyvässä määrin kansainvälisesti.

Postin liiketoiminta on organisoitu viestinvälitykseen ja logistiikkaan. Viestinvälitys kattaa kirje-, suoramarkkinointi-, lehti- ja osoitepalvelut sekä sähköisen viestinnän palvelut. Logistiikkaan kuuluvat paikalliset, valtakunnalliset ja kansainväliset tavarankuljetuspalvelut sekä sähköisen kaupan palveluratkaisut. Konserniin kuului vuoden 1999 lopussa 18 liiketoimintaa harjoittavaa tytär- ja osakkuusyhtiötä.

Postin liikevaihdosta 80 % tulee yritysten postipalveluista. Postin suurimmat asiakkaat ovat kaupan, palveluiden, pankki- ja vakuutussektorin, postimyynnin, teollisuuden ja viestinnän aloilla toimivia yrityksiä sekä järjestöjä ja julkishallinnon yksiköitä. 6 000 suurimmasta yritys- ja yhteisöasiakkaasta vastaa keskitetysti Postin yritysmyynti, joka on organisoitunut asiakastoimialoittain.

Postin lähettämisessä ja vastaanottamisessa kuluttajia palvelevat maankattavasti 1 500 toimipaikkaa, 8 000 kirjelaatikkoa sekä postinjakelu viitenä päivänä viikossa. Toimipaikoista osa on Postin omia, osa toimii eri palveluyritysten yhteydessä. Toimipaik-

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60

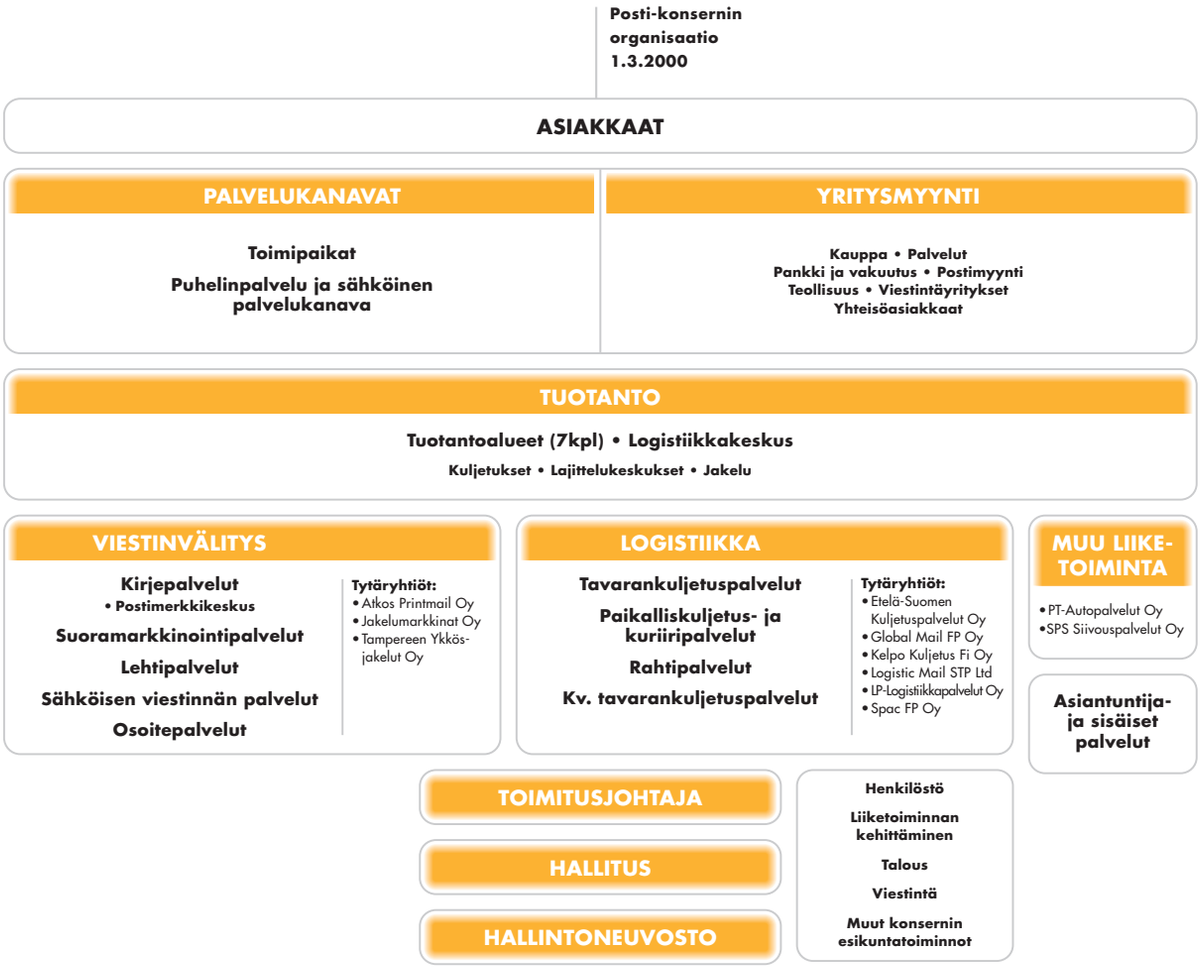

kaverkkoa täydentävät puhelinpalvelu sekä vuonna 2000 internetissä aloittava sähköinen palvelukanava.

Suomen Posti on 362-vuotias. Osakeyhtiömuodossa Posti on toiminut vuodesta 1994, aluksi valtion posti- ja telekonsernin osana. Vuonna 1998 posti- ja teletoimialat eriytettiin toisistaan, ja Posti jatkoi toimintaansa edelleen valtion omistamana, itsenäisenä konsernina.

Postin vuosi 1999

Posti-konsernin liikevaihto oli 6 028 Mmk (5 957 Mmk vuonna 1998). Kasvua tuli sekä viestinvälitys- että logistiikkapalveluista. Suurin osa liikevaihdosta muodostuu perinteisestä kirjeliikenteestä, mutta liiketoiminnoista ripeimmin kasvoivat sähköisen viestinnän palvelut. Toimipaikkapalvelujen tulot supistuivat pankkipalvelusta maksettavan korvauksen pienenemisen vuoksi.

Konsernin tulos ennen satunnaiseriä ja veroja oli 460 Mmk (353 Mmk vuonna 1998). Kannattavuuden paraneminen aiheutui sekä liikevaihdon kasvusta että kulujen pienenemisestä.

Postin ja Leonian yhteistyön lopettamisesta päätettiin syksyllä 1999. Konttorityö loppuu noin 1 500 postilaiselta vuoden 2000 loppuun mennessä. Vuoden 1999 tilinpäätökseen tehtiin 220 Mmk:n varaus kattamaan toimipaikkaverkon sopeuttamisesta aiheutuvia ylimääräisiä kuluja. Varoja käytetään muun muassa henkilöstövähennyksiin liittyviin tukitoimiin.

Menestymme asiakkaiden kanssa

Onnistumme yhdessä

Otan vastuun

Postin arvot

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

Posti-konserni paransi merkittävästi tuloskuntoaan vuonna 1999. Edellisvuonna huolestuttavasti kasvaneisiin kustannuksiin puututtiin oikea-aikaisesti tiukalla ohjelmalla. Samalla liikevaihto Postin ydinliiketoiminnoissa kehittyi myönteisesti osin Suomen hyvän talouskehityksen ansiosta.

Pääjohtaja
Asko Saviaho

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60

Kertomusvuonna jatkoimme Posti-konsernin strategian kirkastamista. Viestien välittäminen ja logistiikka nousivat yhä selkeämmin konsernin ydinliiketoiminnoiksi. Juuri näillä alueilla Posti pystyy hyödyntämään keskeistä vahvuuttaan, sekä viestit että pakettivirrat yhdistävää, koko maan kattavaa tuotantokoneistoaan.

Loppuvuodesta kiteytetyn visionsa mukaisesti Posti haluaa olla viestien ja kappaletavaran välittäjänä johtava palveluyritys Suomessa, ja asiakkailleen luotettava, vastuullinen sekä helppo yhteistyökumppani.

Vuonna 2000 uudistamme organisaatiomme vahvistamaan visiossa linjattua kehityssuuntaa, Postin kilpailu- ja palvelukykyä ydinalueillaan viestinvälityksessä ja logistiikassa.

Sähköisessä viestinnässä mahdollisuus kasvuun

Haluamme olla johtava toimija sekä perinteisten fyysisten että sähköisten viestien välityksessä. Vuosi 1999 oli menestyksekäs koko viestinvälityksen liiketoiminta-alueelle. Hyvän kasvun taustalla näkyvät suurten asiakkaittemme, erityisesti median ja kaupan kasvavat ja muuttuvat viestinnän tarpeet. Suomen hyvä taloudellinen tilanne sekä yritysten ja yhteisöjen voimakkaat panostukset sidosryhmäsuhteittensa hoitamiseen heijastuivat erityisesti kirjeviestinnän palvelujen käyttönä.

Vaikka Postin talouden kivijalka on edelleen perinteinen kirje, sähköisten palvelujemme painoarvo kasvaa vuosi vuodelta. Postin kilpailuetu viestinvälityksen markkinoilla on tarjota helppokäyttöisiä ja kohtuuhintaisia ratkaisuja, joista asiakas, niin yritys kuin kuluttajakin, voi valita itselleen sopivimman: kokonaan sähköisen, kokonaan fyysisen tai näitä yhdistävän hybridipalvelun.

Postin osoiteosaaminen varmistaa kattavan palvelun. Katuosoitteet täydentyvät jatkossa sähköisillä osoitteilla, joiden myötä Posti pystyy jakamaan asiakkaalle lähetykset hänen valitsemassaan muodossa

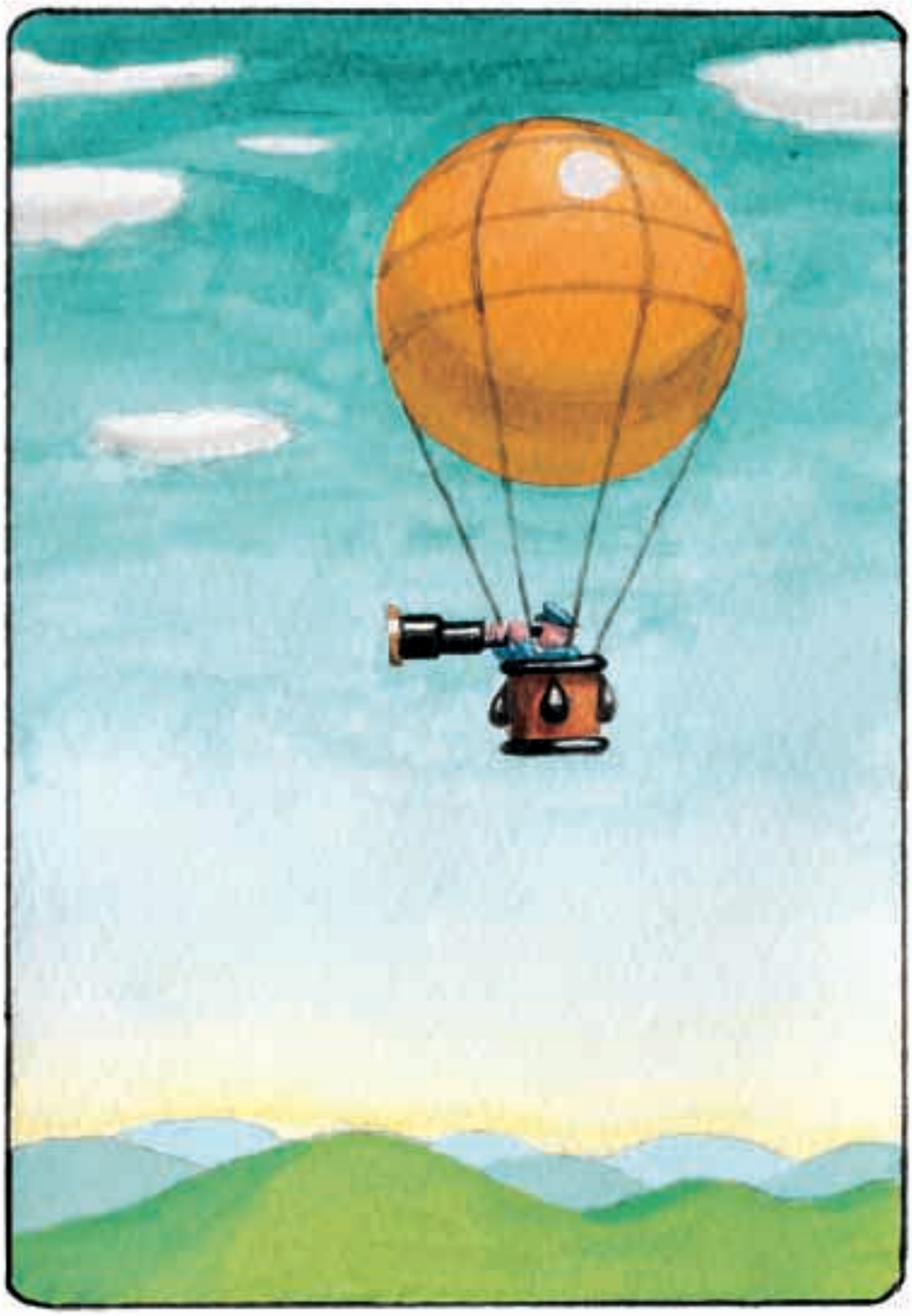

ja valitsemaansa paikkaan. Sähköinen osoiteosaaminen onkin jatkossa Postin kasvava kilpailuetu, kun sähköisten palvelujen tarve ja suosio kasvavat.

Verkkokauppaan palveluratkaisuja

Logistiikkapalvelujemme laatua varmistavat merkittävät panostukset palvelukehitykseen ja tuotantoon. Merkittävimpiä investointeja oli Vantaalle valmistunut Postin logistiikkakeskus, joka aloitti toimintansa kertomusvuonna. Keskuksen yhteydessä toimii palveluvarasto, josta tavarat saadaan lajittelun ja terminaalin kautta nopeasti sekä kuluttajille että tukkuportaalle. Investointi on suunniteltu vastaamaan erityisesti postimyynnin ja voimakkaasti kehittyvän sähköisen kaupankäynnin tulevaisuuden tarpeisiin.

Keväällä 2000 toteutettava logistiikan palveluudistus vastaa osaltaan asiakkaiden vaatimuksiin yhä nopeammista pakettitoimituksista ja yhä tehokkaammista logistisen ketjun seurantamahdollisuuksista.

Sähköisen kaupankäynnin yleistyminen merkitsee kasvun mahdollisuutta myös Postin viestinvälitykselle. Verkkokauppa tarvitsee muun muassa organisaatioiden välisen tiedonsiirron palveluja sekä kirjeitä, joissa osa "etäkaupasta" tilatuista tavaroista kulkee jo nyt. Postin etu on, että se pystyy tarjoamaan verkkokaupalle koko palveluvalikoiman.

Logistiikassa askel Eurooppaan

Logistiikassa alihankinnan, yhteistyön ja kumppanuuksien merkitys on korostunut jo joitakin vuosia. Kertomusvuonna Posti otti logistiikkamarkkinoilla selkeän suunnan aloittamalla yhteistyön kansainvälisen ASG-konsernin kanssa. Vuoden 2000 alusta alkanut kumppanuus tuo merkittäviä synergiaetuja kummallekin osapuolelle. Vahva kansainvälinen ja kotimainen logistinen ketju yhdistyvät saumattomaksi kokonaisuudeksi.

Kuljetuksiin liittyvät ratkaisut ovat keskeinen osa koko elinkeinoelämämme ympäristötehokkuutta. Ympäristöasioiden asiantunteva hoitaminen on nopeasti nousemassa tärkeäksi kilpailutekijäksi ja kumppanuuksien edellytykseksi myös kansainvälistyvillä logistiikkamarkkinoilla. Posti kehittääkin omaa toimintaansa jatkuvasti ympäristötehokkaammaksi. Samalla tarjoamme asiakkaillemme palveluja, jotka mahdollistavat heidän tuotteittensa uudelleenkäytön ja kierrätyksen.

Postin jakelu huipputasoa

Euroopan Unioni pohtii parhaillaan kilpailun avaamista osoitteellisessa kirjeliikenteessä. Suomessa säännökset ovat jo vuodesta 1993 periaatteessa mahdollistaneet tämänkin kilpailun. Käytännössä liberalisointi on kuitenkin kilpistynyt siihen, etteivät alalle tulijat ole saaneet valtioneuvostolta mieleistään toimilupaa. Posti on näin edelleen ainoa toimija osoitteellisen kirjeliikenteen markkinoilla ja ainoa, jolla on jakeluun maankattava toimilupa.

Toimilupakysymysten odotetaan ratkeavan vuonna 2000. On kuitenkin todennäköistä, että kilpailijoita kiinnostaa edelleen kirjejakelu vain melko tiheään asutuilla alueilla. Tämä voi johtaa kaupunkien alueilla hintakilpailuun, mikä heikentäisi Postin koko kirjeliikenteen kannattavuutta. Tästä huolimatta Posti huolehtii jatkossakin toimilupansa mukaisesti jakelusta koko maassa haja-asutusalueet mukaan lukien.

Posti on valmistautunut kirjekilpailun avautumiseen erityisesti panostamalla jakelun laatuun. Kirjeen kulkunopeus on Suomessa jo pitkään ollut maailman huippuluokkaa huolimatta pitkistä välimat-

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60

koista ja vaikeista sääoloista. Olemme ylpeitä siitä, että kertomusvuonna pystyimme nostamaan palvelutasoa entisestään.

1500 postia palvelukanavana

Väestön muuttoliike, teknologian kehittyminen ja asiointitottumusten muutos Suomessa on supistanut fyysisiä palveluverkostoja kaikilla toimialoilla. Erityisesti ilmiö koskettaa pankkikonttoreita, joissa asiointi on vuosi vuodelta vähentynyt. Tämä pankkitoimialan murros heijastui myös Postin ja Leonian yli sata vuotta jatkuneeseen yhteistyöhön. Leonian pankkipalveluiden tarjoamisesta Postin toimipaikoissa ei tehty enää jatkosopimusta, vaan yhteistyö päättyy vuoden 2000 loppuun mennessä.

Näin suuri muutos edellyttää Postilta resurssien sopeuttamista. Arvioimmekin kertomusvuonna huolellisesti uudelleen postien verkoston tarpeen nimenomaan Postin omien palvelujen näkökulmasta.

Arvion selkeä tulos on, että tarvitsemme 1 500 toimipisteen maankattavan verkon, jotta postin lähettäminen ja vastaanottaminen olisi mahdollisimman helppoa. Toimipisteiden verkko täydentää näin jatkossakin päivittäistä postinjakelua. Posteista tällä hetkellä noin tuhat ja tulevaisuudessa yhä useampi toimii eri palveluyritysten yhteydessä. Yrittäjävetoiset postit tarjoavat joustavan tavan postiasiointiin ja ne ovat jo saavuttaneet asiakkaiden luottamuksen.

Leonian palveluiden loppuminen edellyttää myös Postin omien toimipaikkojen palvelutarjonnan uudelleenarviointia. Valikoimaa on tarkoitus laajentaa sellaisilla palveluilla, jotka sopivat kustannustehokkaaseen palveluprosessiimme ja jotka tukevat ydinliiketoimintaamme.

Kuluvana vuonna tehostamme myös puhelinpalveluamme ja esittelemme uuden sähköisen kanavan, joka vie Postin palvelut verkkoon. Sähköinen palvelukanava tarjoaa kotitalousasiakkaalle sähköisten palvelujen käyttöliittymän, ensivaiheessa tietoverkoissa ja myöhemmin matkapuhelimessa sekä digitaalisessa televisiossa.

Kuluvan vuoden näkymät

Postin kasvu on edelleen vahvasti sidoksissa kotimarkkinoiden kulutuskysyntään, ja siltä osin näkymät ovat varsin hyvät. Myös työmme kustannustehokkuuden parantamiseksi on tuottanut tulosta.

Suurin haasteemme on vastata täysipainoisesti viestinnän sähköistymisen ja logistiikka-alan kovenevan kilpailun tuomiin muutospaineisiin. Uskon, että lähivuosina näemme jo tuloksia tekemistämme panostuksista. Silti markkinoiden muutos edellyttää Postilta yhä tarkempaa asiakastarpeiden tuntemusta, nopeampaa reagointikykyä ja jatkuvaa kustannusten hallintaa.

Asko Saviaho

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

Postin toimintaympäristön muutosvauhti on edelleen selvästi kiihtymässä. Sekä viestien että tavaroiden välittämiseltä vaaditaan yhä enemmän nopeutta, tehokkuutta ja toimintavarmuutta. Hyvän talouskehityksen myötä viestinvälityksen ja kappaletavaraliikenteen markkinoiden kasvuodotukset ovat korkealla. Tämä houkuttelee uusia, sekä kotimaisia että kansainvälisiä toimijoita mukaan yhä kiristyvään kilpailuun. Muutoksen suunta on perinteisestä, osin vielä säännellystä postitoiminnasta nopealiikkeiseen ja kilpailtuun sähköiseen viestinvälitykseen ja kaupankäyntiin.

Viestinvälitys sähköistyy

Sähköisen viestinnän muodot ovat korvaamassa perinteistä kirjeliikennettä organisaatioiden välillä sekä organisaatioiden viestinnässä kotitalouksille. Yrityksissä käytetään yhä enemmän kirjeen rinnalla ja sijasta sähköpostia sekä EDI:ä, organisaatioiden välistä sähköistä tiedonsiirtoa. Nämä nopeat ja helpot tavat viestiä ovat korvanneet myös telefaksin, puhelimen ja kuriirien käyttöä yrityksissä.

Myös yksityishenkilöt käyttävät viestimiseen matkapuhelimessa puhumisen lisäksi yhä enemmän tekstiviestejä tai sähköpostia. Internet- ja sähköpostiyhteydet ovat viime vuosina nopeasti yleistyneet kotitalouksissa, ja niiden myötä valmiudet vastaanottaa viestit sähköisessä muodossa.

Sähköiset viestit ovat korvaamassa kirjeitä nimenomaan rutiininomaisten viestien välityksessä. Onkin arvioitu, että jopa puolet vielä tänään kirjeinä kulkevista tiliotteista ja neljännes laskuista muuttuu sähköiseen muotoon seuraavien kolmen vuoden aikana.

Tässä viestintäympäristössä perinteisen kirjeen ja kortin vahvuutena on henkilökohtaisuus. Yritysten ja organisaatioiden halu hoitaa asiakassuhdettaan kohdennetuin viestein vaikkapa laskutuksen yhteydessä lisää kirjeliikennettä kotitalouksille. Myös yksityishenkilöiden välisessä viestinnässä henkilökohtaisuus ja perinteisyys nostavat kirjeiden ja korttien arvoa, eikä sähköinen tervehdys vielä uhkaa esimerkiksi paperisen postikortin asemaa. Kirjeen etu on myös kirjesalaisuutena siihen liitetty luotettavuus. Tietosuojaa ei samalla tavalla vielä mielletä sähköisen viestinnän vahvuudeksi.

Kirjeen vahvuudet yhdessä viestinnän voimakkaan kokonaiskasvun kanssa ovat taanneet sen, ettei sähköistyminen ole ainakaan vielä kääntänyt kirjeiden kokonaismäärää laskuun. Sekä kirje- että korttiliikenteen ennustetaan lähivuosina edelleen jopa lievästi kasvavan. Kirjeliikenteen kannattavuuden arvioidaan kuitenkin heikkenevän, kun odotettu osoitteellisen kirjeen jakelukilpailu alkaa ja tuo mukanaan kilpailun hinnoilla.

Myös markkinointiviestintä on hyvän talouskehityksen myötä kasvussa, mutta muuttamassa muotoaan. Yritykset suosivat yhä enemmän tarkasti kohdistettua suoramarkkinointia osoitteettoman ja personoimattoman mainonnan sijaan. Perinteisen suo-

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60

Kotimaisten 1. ja 2. lk:n kirjeiden lähettäjä - vastaanottajajakauma 1990-luvulla

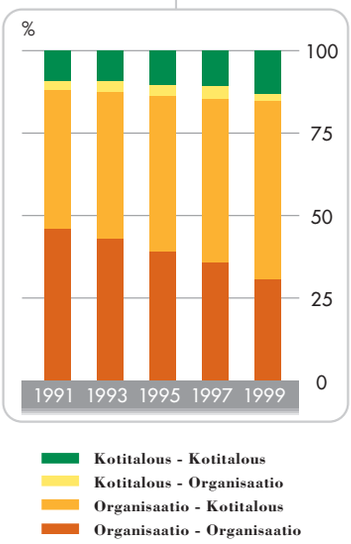

ramainonnan siirtyminen verkkoon ja sähköpostiin jatkuu. Mainonta on entistä tarkemmin kohdennettua ja interaktiivista.

Sanomalehtien ja aikakauslehtien uskotaan säilyttävän asemansa Suomessa. Lehtien levikkiin tai ilmestymiskertoihin ei ole lähivuosina odotettavissa suuria muutoksia. Suomalaiset haluavat jatkossakin sanomalehtensä kotiin jaettuina. Sanomalehtiä ja aikakauslehtiä täydentävät niiden tietoverkoissa julkaistavat online-painokset, joiden ei kuitenkaan uskota ratkaisevasti vaikuttavan lehtien ilmestymiskertoihin tai levikkiin vielä alkaneella vuosikymmenellä.

Yhä nopeampia kuljetuspalveluja

Sähköisen verkon kautta tuotteita ja palveluja tilanneiden kuluttajien määrä on kasvamassa nopeasti. Kotitalouksien verkkokaupan arvioidaan saavuttavan perinteisemmän postimyynnin arvon ehkä jopa muutamassa vuodessa.

Kuluttajat ovat tilanneet verkon kautta eniten kirjoja ja äänitteitä, jonkin verran myös vaatteita, lehtiä, tietokoneita ja oheislaitteita, tietokoneohjelmia, autotarvikkeita ja pääsylippuja. Päivittäistavaroiden hankkiminen internetistä ei ole vielä yleistynyt, mutta yhä useampi ruokakauppa tarjoaa jo tämän mahdollisuuden.

Kuluttajamarkkinoita enemmän verkkokauppa on kasvattanut osuuttaan yritysten välisessä liiketoiminnassa. Noin 80 % kaikesta verkkokaupasta on yritysten keskinäistä kauppaa. Monet yritykset käyttävät nettiä jokapäiväisenä tilauskanavanaan. Tavaran tilaamisen lisäksi verkkoa käytetään erityisesti pankki-, rahoitus- ja matkatoimistopalveluissa.

Nettikaupasta on odotettu piristysruisketta pientavaran kuljetusmarkkinoille. Osa tilatuista tuotteista kulkee kuitenkin perille sähköisessä verkossa, osa kirjeinä ja vain osa paketteina. Näin ollen nettikauppa lisää sekä viestinvälityksen että pientavarakuljetusten volyymejä.

Verkkokaupasta tai perinteisestä postimyynnistä tavaroita tilaavan kannalta ei ole merkitystä sillä, sijaitseeko kauppa samalla paikkakunnalla vai toisella puolella maapalloa. Sen sijaan lähettäjälle, esimerkiksi kansainväliselle tavarantoimittajalle, on erityisen tärkeää, että sillä on käytössään nopea ja luotettava sekä paikallinen, alueellinen että maailmanlaajuinen logistinen ketju.

Tähän haasteeseen kuljetusyritykset vastaavat kaikkialla maailmassa liittoutumalla kansainvälisesti ja kansallisesti. Logistiikan toimialajärjestelyt jatkuvatkin sekä Suomessa että ulkomailla. Uusia paikallisia ja valtakunnallisia liittoutumia muotoutuu maassamme, ja ne täydentyvät ulkomaisilla kumppaneilla sekä yhteistyöllä kuriiriyritysten kanssa.

Myös tehokkaasti järjestetyn tavaravirran seurannan arvioidaan olevan merkittävä kilpailuetu. Sekä paketin lähettäjä, kuljettaja että vastaanottaja haluavat varmistaa perillemenoa ja seurata sekä ohjata paketin kulkua logistisessa ketjussa, ovelta ovelle. Yhä useampi organisaatio arvostaa sitä, että voi hankkia yhdeltä toimittajalta paitsi koko logistisen ratkaisun varastoinnista jakeluun myös valmiudet saada reaaliaikaista tietoa omista tavaravirroistaan.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

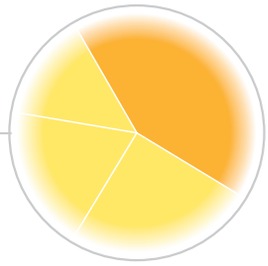

Viestinvälityspalvelujen osuus Postin liikevaihdosta 42 %

Posti tarjoaa yrityksille ja kuluttajille monipuoliset, maailmanlaajuiset viestien välittämiseen liittyvät palvelut ja palvelukokonaisuudet, kirje- sekä postitus- ja palautepalvelut. Yhdessä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa kehitetään fyysisiä ja sähköisiä viestinvälitysratkaisuja sekä niiden yhdistelmiä eli hybridipalveluja. Postin vahvuutena viestinvälityksen markkinoilla ovat ylivoimainen jakelun osaaminen, osoitetietojen hallinta ja asiakastarpeiden hyvä tuntemus.

Postin viestinvälityspalvelujen liikevaihto vuonna 1999 oli 2 560 Mmk (2 411 Mmk vuonna 1998). Liikevaihto kasvoi 6 % edellisvuodesta.

Postin välittämien viestien osuus kaikesta kirje-, fax- ja sähköpostiviestinnästä on noin 45 %.

Kirjeliikenne kasvoi edelleen

Viestinvälityksen liikevaihdosta suurin osa tuli vuonna 1999 edelleen perinteisistä kirjeistä. Niiden määrä kasvoi 4 % edellisvuodesta. Kirjeitä jaettiin 871 miljoonaa kappaletta (841 miljoonaa vuonna 1998). Nopeampien ensimmäisen luokan kirjeiden määrä pysyi samana kuin edellisvuonna. Edullisemmissa toisen luokan kirjeissä kasvua oli 8 %.

Kirjemääriä kasvattivat muun muassa yritysten kanta-asiakasmarkkinoinnin lisääntyminen ja nopeasti kasvanut matkapuhelinlaskutus. Yritysfuusiot ja muut eri toimialojen rakennejärjestelyt lisäsivät tiedottamista kirjeitse sekä omistajille että asiakkaille. Myös kahdet vaalit vilkastuttivat kirjeliikennettä.

Kirjehintojen kustannusvastaavuutta parannettiin nostamalla postimerkillä maksettujen lähetysten hintaa. Korotus kohdistui myös joulutervehdyksiin ja kansainvälisiin kirjeisiin.

Postimaksukoneissa otettiin käyttöön ennakkomaksuun perustuva sähköinen “Lataa ja postita”-järjestelmä. Vuoden lopussa uutta järjestelmää käytti jo yli 2 000 asiakasta.

Entisen tilaa vievän kirjeen tilalle kehitettiin uusi Maksikirje, jota voi käyttää alle 2 kg painavissa, tavallisen kirjeen mitat ylittävissä lähetyksissä.

Ulkomaisille asiakkaille palautettavien lähetysten käsittelyä varten kehitettiin yhdenmukainen Koontilokero-palvelu.

eKirje ja EDI vakiinnuttaneet asemansa

Viestinvälityksen kasvu oli nopeinta sähköisissä ja hybridipalveluissa. Paperiviestintää ja sähköistä viestintää yhdistävän eKirjeen ja organisaatioiden välisen sähköisen tiedonsiirron eli EDI-palvelun nopea kasvu loi pohjaa Postin laajenevalle sähköisten palvelujen valikoimalle.

eKirjeiden määrä nousi 46 miljoonaan, jossa oli kasvua 15 %. Muun muassa teollisuudessa yritykset lähettivät laskuja ja palkkalaskelmia yhä enemmän eKirjeinä. Myös kunnat lisäsivät eKirjeen käyttöä. Hybridipalvelu eKirje lähetetään sähköisesti, mutta tulostetaan ja toimitetaan perille perinteisenä kirjee-

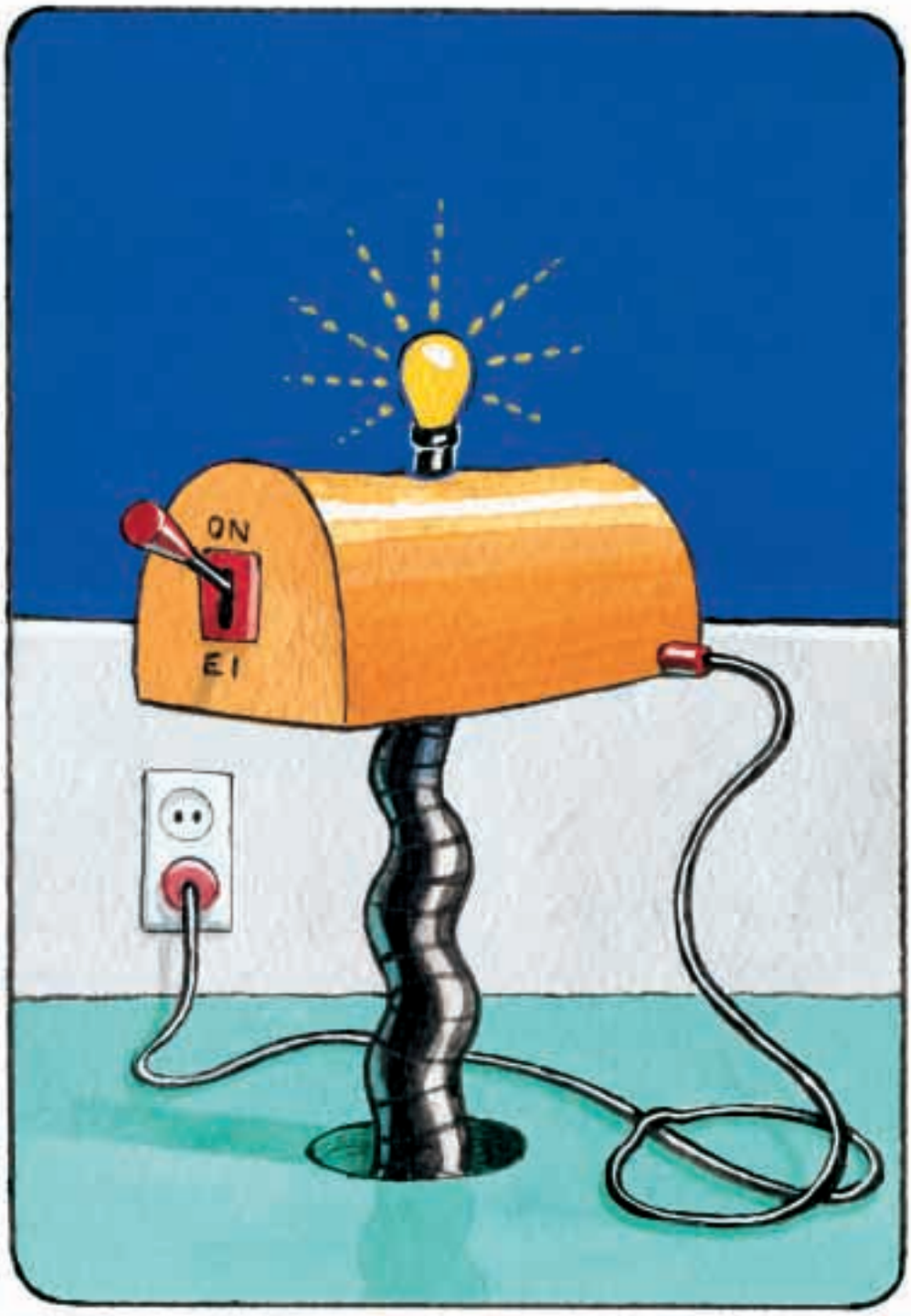
ON
EI

Hybridipalvelun (eKirje) määrä 1995-1999

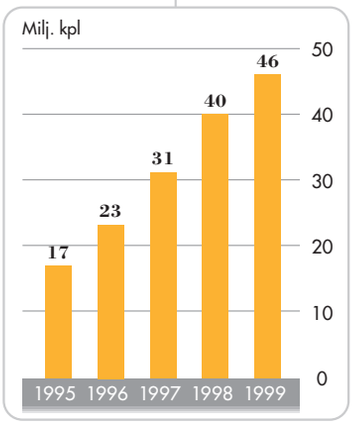

Kirjeiden määrä 1995-1999

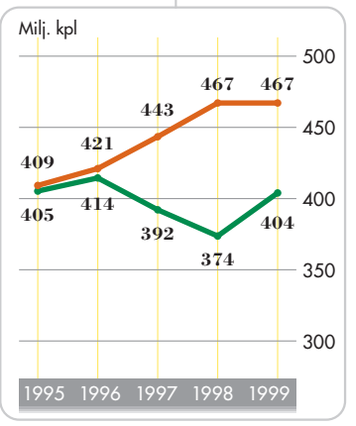

1. lk:n kirje
2. lk:n kirje

Aikaisempien vuosien lukusarja on muuttunut tilastoinnin tarkennuttua.

nä. Sen vahvuudet ovat lähettämisen helppous, nopeus sekä kustannustehokas Postin lajittelukeskuksiin integroitu tulostus.

Postin EDI-palvelujen käyttö yli nelinkertaistui kertomusvuonna. Posti onkin noussut EDI-palveluissa yhdeksi Suomen kärkiyrityksistä. Palvelut kattavat tavanomaisen organisaatioiden välisen tiedonsiirron lisäksi internetiä hyödyntävät extranet-ratkaisut. Myös hybridiratkaisut, joissa määrämuotoinen EDI-aineisto muunnetaan eKirjeeksi, ovat osa Postin EDI-palveluja.

Vuoden lopulla tuotiin markkinoille yritysten väliseen sähköiseen kaupankäyntiin rakennettu verkkokaupparatkaisu. Sen avulla yritys voi aloittaa verkkokaupan aikaisempaa helpommin sekä pienemmin investointikustannuksin. Muita Postin EDI-palveluja ovat muun muassa osto- ja myyntitilausten sekä laskujen välityspalvelut ja viranomaispalvelut.

eKortti ja MultiKirje uusia palveluja

Loppuvuonna 1999 otettiin käyttöön yritysten eKortti. Uudessa palvelussa internetin kautta voi lähettää postikortteja suurillekin vastaanottajaryhmille kerrallaan. Kortit tulostetaan lähettäjän toiveiden mukaisista kuva-aiheista paperikorteiksi ja jaetaan normaaliin tapaan vastaanottajille. Vuonna 2000 tätä palvelua tarjotaan myös kuluttajille.

Vuonna 2000 Posti tuo markkinoille useita uusia sähköisiä palveluja, jotka on tarkoitettu kirjeitä lähettäville yrityksille ja niitä vastaanottaville kotitalouksille.

MultiKirje on palvelu, jossa yritysten sähköisesti lähettämät viestit jaetaan kuluttajille heidän valintansa mukaan joko perinteisinä tai sähköisinä kirjeinä. Sähköisen kirjeen voi lukea internetissä, Postin uudessa sähköisessä palvelukanavassa, joka tuo Postin palvelut verkkoon.

Posti tarjoaa myös turvallisen asiointiympäristön verkossa. Esimerkiksi sähköisenä MultiKirjeenä lähetetyn laskun voi vastaanottaa ja maksaa turvallisesti tietokoneelta. Postin verkkopalvelujen käyttäjäksi voi rekisteröityä ja kirjepostia vastaanottaa verkossa palvelun käynnistyttyä vuoden 2000 aikana.

Sähköisten palvelujen tekniset varmenteet ja niiden kehitystyön tuottaa Postille osakkuusyritys Certall Finland Oy. Posti osti 5 %:n osuuden varmenneyhtiöstä syksyllä 1999. Kaupan myötä Postin hakemistopalvelut ja niihin liittyvä tuotantoympäristö siirtyivät Certallille. Yhtiön muita omistajia ovat Sonera Oyj, MeritaNordbanken Oyj, Leonia Oyj, Osuuspankkikeskus ja TietoEnator Oyj.

Atkoksen liiketoimintaa Nordic Printmailille

Postin vuonna 1998 perustettu tytäryhtiö Nordic Printmail Oy vakiinnutti asemansa Suomessa, jossa yhtiö on tulostuspalvelujen markkinajohtaja. Sen liikevaihto vuonna 1999 oli 200 Mmk, josta konsernin sisäistä oli 66 %. Henkilöstömäärä oli 480.

Yhtiön tuotevalikoimaan kuuluvat tulostus-, palaute-, suoramarkkinointi-, postitus- ja digitaalisen painamisen palvelut sekä näihin liittyvät elektronisen arkistoinnin palvelut. Yhtiön lajittelukeskusten yhteydessä olevasta palvelutuotannosta on välitön

yhteys Postin kuljetus- ja jakeluverkkoon, mikä nopeuttaa palveluketjua. Yhtiö muun muassa tulostaa Postin eKirjeet ja eKortit.

Lokakuussa 1999 Nordic Printmail Oy osti Atkos Oy:n suoramainonnan liiketoiminnan, ja otti vuoden 2000 alusta käyttöön uuden nimen Atkos Printmail Oy. Posti omistaa yhtiöstä edelleen 51 % ja TietoEnator Oyj 49 %.

Kaupan myötä yhtiö nousee myös suoramarkkinointipalvelujen markkinajohtajaksi Suomessa. Nordic Printmailin ja Atkoksen voimien yhdistäminen monipuolistaa yhtiön palveluvalikoimaa ja kasvattaa tuotantokapasiteettia. Näin toimitusvarmuus paranee. Jatkossa Atkos Printmaililla on myös aiempaa paremmat mahdollisuudet investoida uuteen teknologiaan ja laajentaa toimintaa muiden Pohjoismaiden ja Itämeren alueen markkinoille.

Myös Atkos Oy:n omistus Suomen Osoitelähde Oy:stä siirtyy Atkos Printmailille. Suomen Osoitelähde Oy, jonka muita omistajia ovat Postin osakkuusyhtiö Kohtisuora Oy ja Nnets Oy, tuottaa asiakastietokannoista tarkkoja profiileja kohdennettua suoramainontaa varten.

Baltiassa Postilla on tulostus- ja postituspalvelujen yhteisyritykset Viron ja Latvian Postien kanssa. Tallinnassa toimii AS Eesti Elektron Post ja Riikassa SIA Latvijas Elektroniskais Pasts. Molempien maiden yhtiöt ovat markkinajohtajia omilla alueillaan.

Postimerkkeily yhä suositumpi harrastus

Vuonna 1999 ilmestyi 18 postimerkkijulkaisua eli 42 kuva-aiheeltaan erilaista merkkiä. Postimerkkejä painettiin postimerkkivihkot ja pienoisarkit mukaan lukien 262 miljoonaa. Näistä uusintapainoksia oli 82 miljoonaa. Postimerkkien lisäksi julkaistiin kaksi postikirjettä ja viisi ehiöpostikorttia, joista neljä oli samalla ns. maksimikorttia. Keräilyyn liittyvien postimerkkituotteiden liikevaihto oli kertomusvuonna 44 Mmk (38 Mmk vuonna 1998).

1. luokan 50 gramman kuluttajakirjeen hinta eräissä Euroopan maissa ostovoimaan suhteutettuna joulukuussa 1999

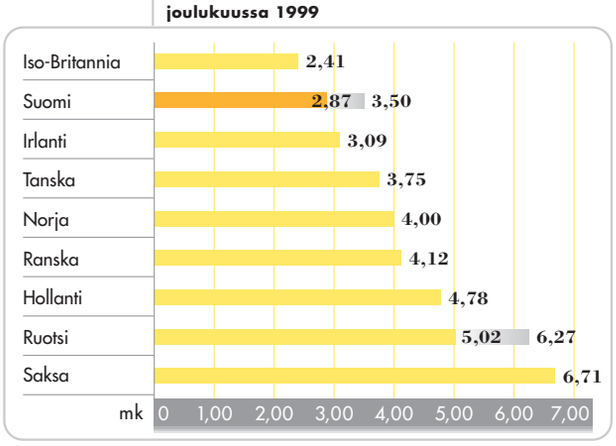

Suomea ja Isoa-Britanniaa lukuunottamatta hintavertailun maissa on käytössä myös edullisempi 20 gramman kuluttajakirje.

Postimerkkien kestotilaajiksi liittyi kertomusvuonna yli 7 500 uutta asiakasta. Yhteensä kestotilaajia oli lähes 56 000 (51 000 vuonna 1998), joista ulkomaisia oli noin 8 300.

Myös internet-ostamisen suosio kasvoi. Vuonna 1999 postimerkkien myynti verkon välityksellä viisinkertaistui edellisvuodesta.

Joulupukin postituspalvelu paransi liikevaihtoaan edellisvuodesta 11 %:lla. Noin kaksi kolmasosaa kirjetilauksista tuli ulkomailta. Palvelun myynti käynnistettiin kertomusvuonna Brasiliassa ja Etelä Koreassa.

Suomalaiset postimerkit tuottaa Postin Postimerkkikeskus. Se tutkii asiakkaidensa tyytyväisyyttä säännöllisesti. Tutkimuksen mukaan keskuksen vahvuuksia ovat erityisesti tuotteiden laatu ja huolelliset toimitukset. Yhdeksän kymmenestä kestotilausasiakkaasta oli tyytyväinen saamaansa palveluun.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

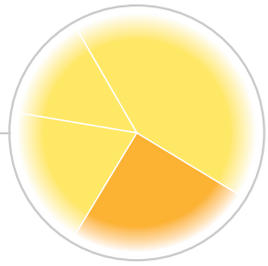

Mediapalvelujen osuus Postin liikevaihdosta 25 %

Postin mediapalveluita ovat lehti- ja suoramainosjakelut sekä osoitepalvelut. Lehtipalvelut tarjoavat kustantajille kattavia valtakunnallisia tai alueellisia lehtien jakeluratkaisuja. Lehtiä jaetaan Postin päiväjakelussa tai varhais- ja viikonloppujakeluina. Suoramainosten jakelupalvelut tarjoavat yrityksille ja yhteisöille palveluratkaisuja asiakassuhteen hoitoon ja markkinointiviestintään. Osoitepalvelujen kautta asiakkaat saavat käyttöönsä Postin osoitetietojärjestelmän palveluineen.

Aikakauslehdillä hyvä kasvu

Postin lehtipalvelujen liikevaihto oli 874 Mmk (855 Mmk vuonna 1998), jossa oli kasvua 2 %.

Sanomalehtiä jaettiin yhteensä 413 miljoonaa, 4 % edellisvuotta vähemmän. Jaettujen aikakauslehtien kokonaismäärä oli 350 miljoonaa kappaletta. Määrä kasvoi 5 % edellisvuodesta.

Posti jakaa suomalaisille sanomalehtiä varhais- ja päiväjakeluissaan. Varhaisjakeluissa Postilla on 40 %:n ja päiväjakelussa 90 %:n markkinaosuus. Aikakauslehtien jakeluista Posti hoitaa 90 %. Kertomusvuonna markkinaosuuksissa ei juuri tapahtunut muutoksia.

Postin lehtien perusjakelun palvelut ovat yön yli perillä oleva PressX ja lehtierän koon mukaan joko kahdessa tai kolmessa päivässä jaettava PressM.

Lehtiasiakkaittensa tarpeisiin Posti vastaa lisäämällä räätälöityjä jakeluvaihtoehtoja ja yksinkertaistamalla edelleen hinnoittelua. Lehtien keskeisille sopimusasiakkaille kehitetään LehtiNet-tuotannonohjausjärjestelmän pohjalta laaturaportointia, jonka avulla asiakas voi valvoa jakelun laatua. Palvelussa otetaan huomioon yhdessä Sanomalehtien Liiton ja VTT:n kanssa kehitetyt laatukriteerit.

Suoramainosjakelujen kasvu tasaantui

Suoramainosjakelujen liikevaihto oli kertomusvuonna 629 Mmk (620 Mmk vuonna 1998), jossa oli kasvua 2 %. Yhteensä suoramainoslähetyksiä jaettiin 936 miljoonaa kappaletta, mikä on 1 % edellisvuotta enemmän. Postin osuus osoitteellisten suoramainoslähetysten jakeluista oli noin 90 % ja osoitteettomien noin 40 %.

Postin suoramainontaan kehitettyjä jakelupalveluja ovat Joukkokirje ja YkkösOsoitteeton. Aikakauslehtikustantajien, postimyyntiyritysten ja kaupan keskusliikkeiden kampanjat kasvattivat kertomusvuonna niiden kysyntää, joskin kasvu tasaantui edellisvuosista. Osaltaan kasvua hidasti se, että asiakkaat siirtyivät käyttämään kanta-asiakasmarkkinoinnissaan kirjeviestintää ja asiakaslehtiä.

Posti-konsernissa on kaksi osoitteettomien suorajakelujen markkinoilla toimivaa tytäryhtiötä. Postin kokonaan omistama Jakelumarkkinat Oy on erikoistunut valtakunnallisten jakelujen tuotannonohjaukseen. Sen liikevaihto vuonna 1999 oli 41 Mmk (39 Mmk vuonna 1998) ja henkilömäärä 5 (5). Pirkanmaalla toimivasta Tampereen Ykkösjakelut Oy:stä Posti omistaa 55 %, vähemmistöosakkaana on Janton Oyj. Yhtiön liikevaihto vuonna 1999 oli

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52 54 56 58 60

Lehtien määrä 1995-1999

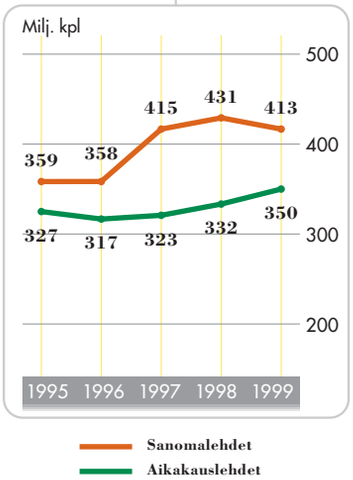

Suoramainosten määrä 1995-1999

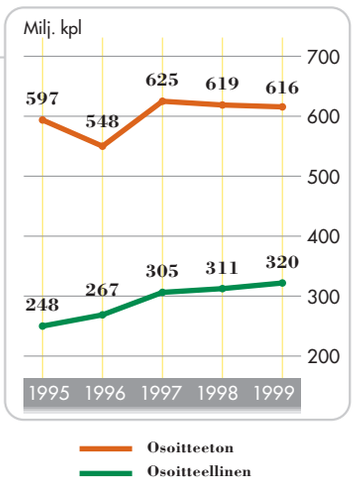

13 Mmk (13 Mmk) ja henkilömäärä 408 (408).

Viroon ja Latviaan suoramainonnan logistisia palveluita tarjoavan osakkuusyhtiö Hansapost Oy:n toiminta ei käynnistynyt odotusten mukaisesti, ja keväällä 1999 yrityksen toiminta päätettiin lopettaa.

Posti on ollut mukana kehittämässä suoramarkkinointialaa. Kertomusvuonna saatiin päätökseen hanke, joka johti Helsingin Kauppakorkeakoulun ja Svenska Handelshögskolanin yhteisen Suoramarkkinointi-instituutin perustamiseen. Sen tehtävänä on suoramarkkinoinnin lahjoitusprofessuurin toteuttaminen. Hankkeen taustalla on laaja Suomen Suoramarkkinointiliiton jäsenyritysten joukko. Posti toimi hanketta valmistelleen projektiryhmän puheenjohtajana.

Kertomusvuonna Postin suoramainosjakeluja esittelevät internet-sivut saivat tunnustusta neljässä uusmediakilpailussa.

Uusi osoitejärjestelmä käyttöön

Postin uusinta tietotekniikkaa hyödyntävä osoitetietojärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 1999 kuluessa. Suomen oloissa poikkeuksellisen suuri tietojärjestelmäuudistus saatiin päätökseen ennen vuodenvaihdetta. Osoitepalvelun palvelutaso kärsi kertomusvuonna uudistuksen käynnistysvaikeuksista, ja välitettyjen osoitteiden määrä väheni edellisvuodesta. Posti välitti asiakkaille yhteensä 1,8 miljoonaa osoitteenmuutosta ja -korjausta. Tämä on 60 % vähemmän kuin edellisvuonna. Vuosittain noin miljoona suomalaista ja noin 30 000 yritystä ilmoittaa Postille osoitteenmuutoksestaan.

Posti ja Väestörekisterikeskus parantavat yhteistyössä muuttajien palvelua. Asiakas voi tehdä yhteisen muuttoilmoituksen Postille ja Väestörekisterikeskukselle puhelimitse, yhteisellä lomakkeella tai internetissä. Yhteistyö käynnistyy keväällä 2000.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

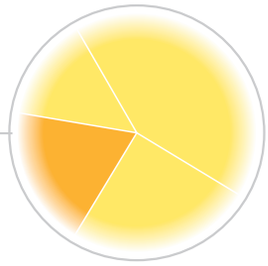

Logistiikkapalvelujen osuus Postin liikevaihdosta 19 %

Posti tarjoaa yrityksille ja kuluttajille kappaletavaralogistiikan kilpailukykyiset palvelut ja niihin liittyvät lisäarvopalvelut, kuten varastoinnin ja sähköisen kaupankäynnin palvelut. Postin logistiikka muodostuu valtakunnallisista ja paikallisista kuljetuspalveluista sekä lähetysten kuriiripalveluista lähialueille ja muualle maailmaan. Postin vahvuutena kuljetusmarkkinoilla ovat koko maan kattava jakelu sekä kustannustehokas, suuria volyymejä hyödyntävä tuotantokoneisto.

Postin logistiikkapalvelujen liikevaihto vuonna 1999 oli 1 122 Mmk (1 020 Mmk vuonna 1998), jossa oli kasvua 10 % edellisvuodesta.

Konsernin markkinaosuus pienkappaletavarankuljetuksen markkinoista Suomessa on noin 60 %. Koko tavarankuljetusmarkkinoista osuus on 10 %.

Pakettien määrä väheni

Postin kuljettamien pakettien kokonaismäärä oli kertomusvuonna 25 miljoonaa. Määrä väheni 2 % edellisvuodesta.

Postin pikapakettien määrä kasvoi 8 %. Postirahti, suurissa erissä runkoliikenteessä kulkeva tavaraliikenne, lisääntyi selvästi.

Logistiikan lisäarvopalvelujen ja erilaisten palvelukokonaisuuksien kysyntä kasvoi. Muun muassa sähköiseen kaupankäyntiin tarjottiin kokonaisratkaisuja, jotka kattavat tilausten vastaanoton, varastoinnin, lähettämistoiminnot, tavaroiden jakelun ja palautusten käsittelyn.

Postin leasingpalvelujen kysyntä kasvoi voimakkaasti erityisesti uuden teknologian yrityksissä. Palvelussa asiakasyritykset vuokraavat postilaisen asiantuntemuksen ja työpanoksen käyttöönsä hoitamaan esimerkiksi yrityksen saapuvan ja lähtevän postin käsittelyä ja sisäisen postin jakelua. Kertomusvuoden lopussa asiakkaina oli 25 yritystä.

Kotimaan ja ulkomaan pakettipalvelujen kuluttajahinnat nousivat keskimäärin 15 %.

Runkokuljetukset yhtiöitettiin

Posti yhtiöitti vuonna 1999 lajittelukeskusten väliset runko- ja osan aluekuljetuksista Kelpo Kuljetus Fi Oy:öön, joka aloitti toimintansa maaliskuussa. Yhtiöittämiseen päädyttiin, koska tytäryhtiön on konsernia helpompaa verkottua ja toimia joustavasti markkinoilla. Posti omisti kertomusvuonna yhtiön kokonaan. Sen liikevaihto oli 251 Mmk, kaikki konsernin sisäistä. Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 995.

Yhteistyö ASG:n kanssa alkoi

Loppuvuodesta 1999 sovittiin kuljetusyhteistyön aloittamisesta ASG European Road Transport Oy:n kanssa. Yhteistyö alkoi vuoden 2000 alusta. Käytännössä sopimus merkitsi Postin tytäryhtiön Kelpo Kuljetus Fi Oy:n ja ASG-ERT Oy:n kuljetusten yhdistämistä toisiaan täydentävästi.

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52 54 56 58 60

Pakettien määrä 1995-1999

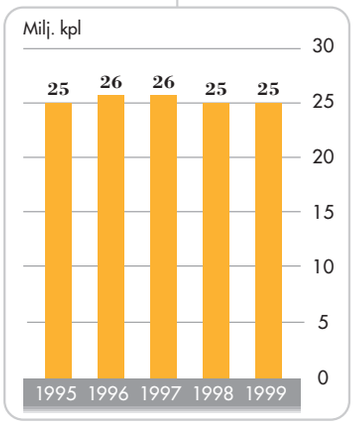

Pikapakettien määrä 1995-1999

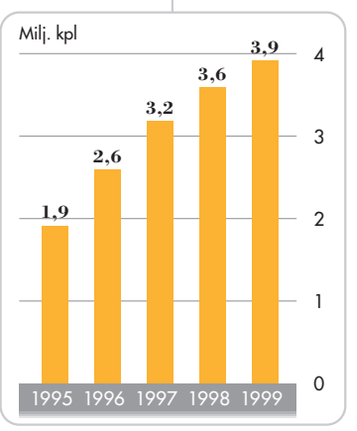

Aikaisempien vuosien lukusarja on muuttunut tilastoinnin tarkennuttua.

Yhteistyön myötä Posti pääsee hyödyntämään ASG-konsernin kansainvälisiä yhteyksiä. Sopimus tuo Postille merkittävästi lisää kuljetettavaa ja parantaa raskaiden kuljetusten kustannustehokkuutta. Sen myötä etenkin Kelpo Kuljetuksen pohjoisesta etelään ajavien rekkojen täyttöaste paranee ratkaisevasti.

Kansainvälisiä rahtipalveluja Posti tarjoaa tytäryhtiönsä Global Mail FP Oy:n kautta. Yhtiö on kansainvälisen rahdin välittämiseen erikoistunut huolinta- ja kuljetusyritys, joka tarjoaa maa-, meri- ja lentorahtikuljetuksia yli 70 maahan sekä terminaali-, tulliterminaali- ja huolintapalveluja. Global Mailin liikevaihto vuonna 1999 oli 31 Mmk (13 Mmk vuonna 1998) ja henkilöstömäärä oli 31 (30). Yhtiöllä on tytäryhtiö Pietarissa, Logistic Mail STP Ltd.

Posti päätti jättäytyä pois Pohjoismaiden Postien yhteisyrityksestä Pan Nordic Logistics Ltd:stä, jonka toiminta ei käynnistynyt odotetulla tavalla.

Logistiikkakeskus vihittiin käyttöön

Postin uusi logistiikkakeskus valmistui Vantaalle kesällä 1999. Kyseessä on Euroopan nykyaikaisin pakettien lajittelukeskus. Sen kautta kulkee lähes 70 % Postin pakettiliikenteestä. Logistiikkakeskuksessa hyödynnetään alan uusinta teknologiaa, mikä parantaa logistiikan kustannustehokkuutta ja varmistaa laatua.

Palveluvarastot yleistymässä

Postin tytäryhtiö LP-Logistiikkapalvelut Oy tarjoaa varastointipalveluja osana kokonaislogistisia ratkaisuja. Yhtiö laajensi toimintaansa voimakkaasti kertomusvuonna. Sillä on 46 000 neliömetriä varastotilaa viidessä palveluvarastossa, joista yksi perustettiin kesällä 1999 aloittaneen Postin logistiikkakeskuksen yhteyteen. Tämä palveluvarasto soveltuu erityisen hyvin verkkokaupan tarpeisiin, sillä siitä on suora yhteys Postin verkon kautta kuluttaja- ja tukkujakeluun. Yhtiö investoi myös varastologistiikan tietojärjestelmään, joka otetaan käyttöön vuoden 2000 aikana varasto kerrallaan.

LP-Logistiikkapalvelut Oy:n omistavat Postin (70 %) lisäksi Alko (15 %) ja Tamro (15 %), joille tarjottavat alkoholin ja sairaalatarvikkeiden varastopalvelut muodostavat 38 % liikevaihdosta. Yhtiön liikevaihto vuonna 1999 oli 46 Mmk (38 Mmk vuonna 1998), josta konsernin sisäistä 19 %. Henkilöstömäärä oli 167 (143).

Pääkaupunkiseudun kuriiripalvelut kasvussa

Posti yhtiöitti pääkaupunkiseudun kuljetuspalvelunsa keväällä 1999 aloittaneeseen tytäryhtiöön, Etelä-Suomen Kuljetuspalvelut Oy:öön. Yhtiöittämisellä parannetaan Postin joustavuutta nopealiikkeisillä ja kilpailluilla pääkaupunkiseudun kuljetusmarkkinoilla. Postin kokonaan omistama yhtiö keskittyy 200 jakeluautolla suoritettaviin aikataulutettuihin kuljetuspalveluihin, kuriiriliikenteeseen ja nopeisiin, räätälöityihin palvelukokonaisuuksiin.

Yhtiö vakiinnutti kertomusvuonna asemansa pääkaupunkiseudun kuljetusmarkkinoilla ja sen kasvunäkymät ovat hyvät. Yhtiön täysin konsernin sisäinen liikevaihto oli 73 Mmk. Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 220.

Kuljetusten yhdistely vähentää liikennettä

Posti tarjoaa logistiikkapalveluja myös tuotteiden ja niiden pakkausten kierrätykseen sekä kaupunki- ja seutulogistiikan tarpeisiin. Postin kattava logistinen verkko mahdollistaa kuljetusten yhdistelyn vähemmän energiaa vieviksi, ympäristötehokkaiksi kokonaisuuksiksi.

Muun muassa autonvaraosien kuljetuksissa tukkuportaalta kauppiaille sekä kodinkoneiden huoltokuljetuksissa pystyttiin vähentämään liikenteen määrää keskittämällä kuljetukset Postin hoidettaviksi.

Logistiikkapalvelut uudistuvat

Posti uudistaa pakettipalvelunsa keväällä 2000 vastaamaan muuttuneita asiakastarpeita. Markkinoille tuodaan aikaisempaa nopeammat, täsmällisemmät ja helppokäyttöisemmät palveluvaihtoehdot. Asiakkaan mahdollisuus seurata lähetyksensä kulkua kytketään osaksi palvelua.

Uudistuksen tavoitteena on lisätä Postin markkinaosuutta erityisesti yritysten nopeissa pakettikuljetuksissa sekä varautua sähköisen kaupankäynnin kasvuun. Uudistus parantaa merkittävästi logistiikkapalvelujen kannattavuutta.

Sopimusasiakkaille tarkoitettuja uusia pakettipalveluja markkinoidaan Postin Keltainen Kuljetus -nimellä. Valikoimassa on neljä jakeluaikavaihtoehtoa: klo 9, klo 14 ja klo 21 mennessä vastaanottajalle jaettavat paketit sekä klo 16 jälkeen toimipaikasta noudettavat lähetykset. Etenkin iltajakelu kuluttajille soveltuu hyvin sähköisen kaupankäynnin ja muun postimyynnin tarpeisiin.

Postin pakettipalvelut kuluttajille jakautuvat nekin jakeluvaihtoehtojen mukaan. Palvelut ovat Pikapaketti 9, Peruspaketti 14 ja Postipaketti 16. Näistä kaikki postitetaan toimipisteestä. Pika- ja Peruspaketti jaetaan vastaanottajalle, Postipaketin vastaanottaja noutaa toimipisteestä.

Olennainen osa uudistusta on siirtyminen yhden, viivakoodillisen osoitekortin käyttöön kaikissa palveluissa. Sopimusasiakkaille Posti tarjoaa tulostusohjelman, jolla asiakas voi tulostaa valmiit osoitekortit. Pakettien tunnistaminen, seuranta sekä kuljetuksen laskutus perustuvat osoitekortin viivakoodiin.

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

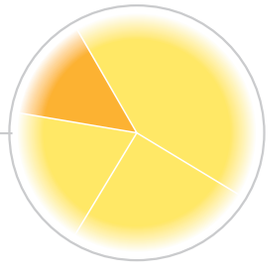

Muiden liiketoimintojen osuus Postin liikevaihdosta 14 %

Toimipaikkapalvelut, arvokuljetukset, autojen korjaus ja leasing sekä siivouspalvelut toivat noin 14 % Postin liikevaihdosta. Toimipaikat-ryhmä vastaa posteissa tarjottavien ulkopuolisten yritysten palvelujen lisäksi postipalvelujen myynnistä pk-yrityksille ja kotitalouksille. Myös arvokuljetusyhtiö Spac FP Oy, PT-Autopalvelut Oy ja SPS Siivouspalvelut Oy tarjoavat palvelujaan sekä Postille että konsernin ulkopuolelle.

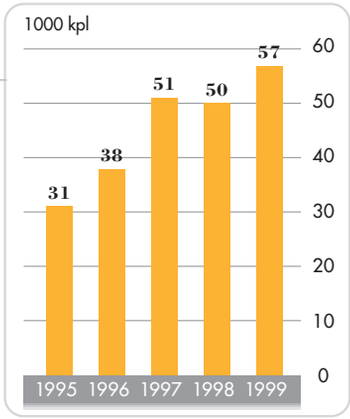

Vakuutusmyynti 1995-1999

Toimipaikkapalvelut

Postin toimipaikkaverkko on valtakunnallinen jakelukanava Postin ja konsernin ulkopuolisten yritysten ja yhteisöjen palveluille. Vuonna 1999 toimipaikkaverkko tarjosi pankki- ja vakuutuspalveluja sekä hoiti kaksien valtakunnallisten vaalien ennakkoäänestyksen. Lisäksi postit toimivat konttoritarvikkeiden vähittäismyyntipisteinä.

Toimipaikkapalvelujen liikevaihto oli 456 Mmk vuonna 1999 (569 Mmk vuonna 1998). Liikevaihto väheni 20 % Leonia Oyj:ltä saadun korvauksen pienenemisen vuoksi.

Epävarmuus pankkiyhteistyön jatkumisesta Leonian kanssa heijastui koko vuoden toimintaan. Pankkitulojen merkittävä alentuminen merkitsi panostamista kustannustehokkuuteen. Toimipaikat-ryhmän kustannuksia pystyttiin alentamaan 10 % kertomusvuoden aikana.

Pitkissä neuvotteluissa Postin ja Leonian välillä ei löydetty perusteita yhteistyön jatkamiseen yhtiöiden välillä. Leonian pankkipalveluiden tarjoaminen posteissa päättyy vuoden 2000 loppuun mennessä.

Postin omalla Onni-tuotemerkillä myytävien vakuutusten myynti lähti kasvuun. Vakuutuksia myytiin 57 000 kpl, jossa oli kasvua 14 % edellisvuodesta. Onni-vakuutukset ovat englantilaisen GE Financial Insurance Ltd:n tuotteita. Suomessa yhtiö toimii nimellä GE Vakuutus.

Postikorttien ja pakkaustarvikkeiden myynnin kasvu hidastui aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Liikevaihtoa kasvattivat vuonna 1999 järjestetyt eduskunta- ja EU-vaalit, joiden ennakkoäänestykseen Posti tarjosi 543 toimipisteen verkon. Posti hoiti myös vuoden 2000 presidentinvaalien ennakkoäänestykset ja tarjoaa verkon palveluja lisäksi syksyn 2000 kunnallisvaaleihin.

Spac FP Oy

Postin tytäryhtiö Spac FP Oy tarjoaa valtakunnallisesti rahankäsittely-, arvokuljetus-, automaatinhoito- sekä vartiointipalveluja.

Spac FP säilytti asemansa Suomen arvokuljetusmarkkinoiden markkinajohtajana. Vartiointialalla yhtiö on toiseksi suurin ja koko turvallisuusalalla viides. Yhtiön liikevaihto vuonna 1999 oli 160 Mmk (94 Mmk vuonna 1998), missä konsernin sisäistä liikevaihtoa oli 10 %. Yhtiön henkilöstön määrä oli 738 (369).

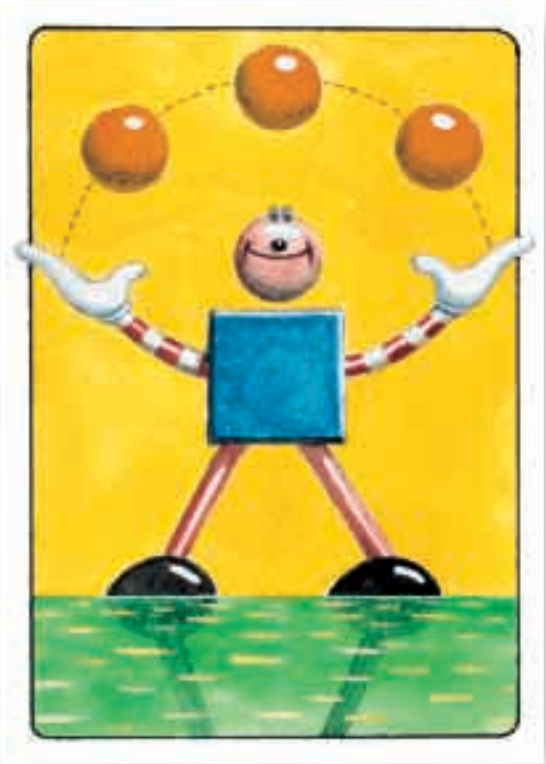

Spac FP:n vahvuudet ovat toiminnan valtakunnallisuus, palveluiden laatu ja panostukset tuotekehitykseen. Yhtiön kehittämälle arvosäilöjärjestelmälle myönnettiin Finnsecurity ry:n vuoden 1999 turvallisuuspalvelupalkinto.

PT-Autopalvelut Oy

PT-Autopalvelut Oy tuottaa ajoneuvojen korjaamo- ja leasingpalveluja. Se omistaa pääosan Posti-konsernin ajoneuvoista sekä vastaa niiden huollosta, ylläpidosta ja korjauksesta. Yhtiö myy monimerkkikorjaamopalveluja myös konsernin ulkopuolelle.

Korjaamopalvelujen kysyntä pysyi hyvänä vuonna 1999. Yhtiön liikevaihto oli 332 Mmk (321 Mmk vuonna 1998). Liikevaihdosta konsernin sisäistä oli 58 %. Yhtiön henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 356 (435).

Kertomusvuonna yhtiö keskitti toimintansa 16 suurimpaan korjaamoon ympäri Suomen. Pienempien korjaamojen liiketoiminta myytiin tai lakkautettiin.

Yhtiön investoinnit olivat 103 Mmk, josta autojen osuus oli 98 %.

PT-Autopalveluissa on vuodesta 1997 ollut käytössä EU:n EMAS-asetuksen (The Eco-Management and Audit Scheme) mukainen ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä. Ekotilinpitoon kirjataan muun muassa korjaamoiden energian, veden ja pesuaineiden kulutus sekä jätemäärät.

SPS Siivouspalvelut Oy

Postin siivouspalvelut yhtiöitettiin toukokuussa 1999 SPS Siivouspalvelut Oy:ksi.

Yhtiö tarjoaa valtakunnallisesti sopimussiivousta sekä erikois-, remontti- ja rakennusten loppusiivouksia. Tavoitteena on tuottaa asiakkaille laadukkaasti ja luotettavasti viihtyisä, turvallinen ja tuottoisa työympäristö.

Yhtiön liikevaihto vuonna 1999 oli 42 Mmk, josta konsernin sisäistä oli 88 %. Yhtiön henkilöstömäärä oli 613. Siivottavaa pinta-alaa on päivittäin 712 000 neliömetriä.

SPS Siivouspalvelut Oy on Suomen kuudenneksi suurin siivousliike. Sen vahvuuksia ovat valtakunnallinen toiminta, siivoushenkilöstön jatkuva koulutus sekä pitkäaikaiset ja luotettavat työntekijät.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

Postin lajittelu, kuljetukset, jakelu ja postien verkosto muodostavat joustavan palveluketjun lähettäjältä vastaanottajalle. Sen hallinnassa kiinnitetään jatkuvasti huomiota palvelulupausten toteuttamiseen, toimintavarmuuteen, palvelun laatuun ja kustannustehokkuuteen. Postin tavoite on olla Suomen parhaimpia palveluyrityksiä ja maailman parhaimpia Posteja.

Postien määrä ja ulkoistettujen palvelujen osuus 1995-1999

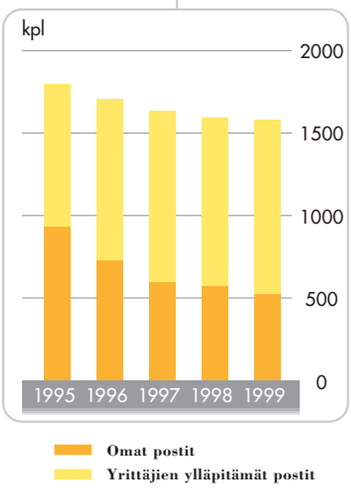

Jonotusajat posteissa 1995-1999

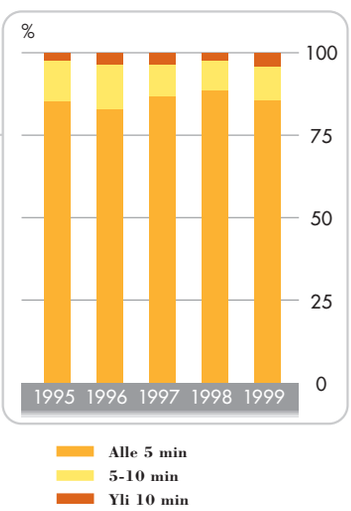

Postien maankattava verkko säilyy

Postilla oli vuoden 1999 lopussa 1 555 toimipaikkaa. Näistä 567 (571 vuonna 1998) oli Postin omia ja 988 (1 030) yrittäjien ylläpitämiä toimipaikkoja. Postien verkko on kustannustehokas jakelukanava lähellä asiakasta. Verkon vahvuutena ovat myös pitkät aukioloajat. Yrittäjien ylläpitämät postit ovat usein auki viikonloppuisinkin.

Kertomusvuonna kiinnitettiin erityistä huomiota yritysasiakkaiden palvelun sujuvuuden ja asiantuntevuuden parantamiseen. Vuoden lopussa yritysasiakkaiden postipalveluihin erikoistuneita yritysposteja oli 31 eri puolilla maata.

Posti ja S-ryhmä avasivat syksyllä yhteisen palvelupisteen Helsingin Sörnäisissä. Palvelupisteessä S-ryhmä tarjoaa kioski- ja päivittäistavarakaupan palveluja viikon kaikkina päivinä klo 7-23 sekä postipalveluja postin ollessa suljettuna. Palvelupisteestä saatavien kokemusten perusteella tutkitaan mahdollisuuksia laajentaa yhteistyötä.

Asiakkaiden asiointikokemuksia posteissa seurataan säännöllisesti. Seurattavia asioita ovat vuorovaikutuksen laatu, palvelutapahtuman sujuvuus, henkilöstön ammattitaito, toimipaikan siisteys ja jonotusaika.

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52 54 56 58 60

1. luokan kirjeen keskim. kulkuaika muualta Euroopasta Suomeen 1999

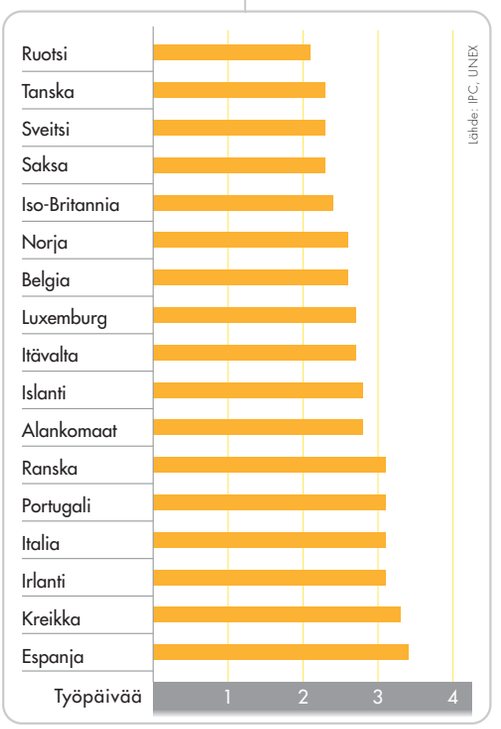

1. luokan kirjeen keskim. kulkuaika Suomesta muualle Eurooppaan 1999

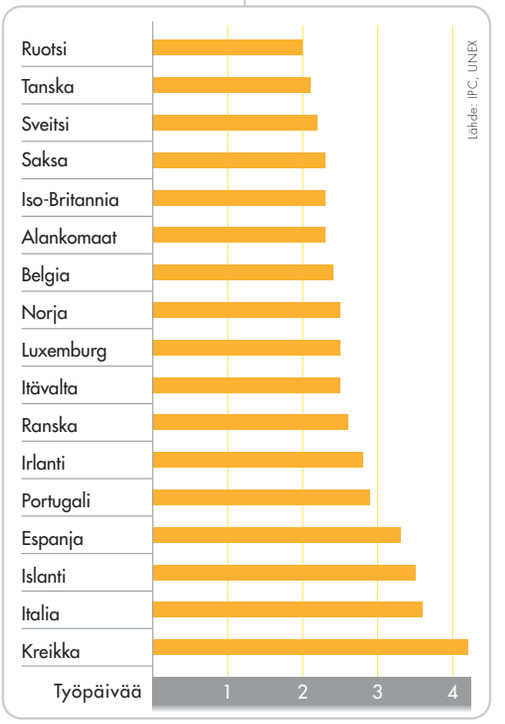

Tulokset ovat vakiintuneet viimeisten vuosien aikana hyvälle tasolle. Kertomusvuonna jonotusajat kuitenkin pitenivät erityisesti pankkiasiakkailla, joiden asiointipisteitä harvennettiin konttoreissa resurssivähennysten vuoksi. Keskimäärin 84 % (88 % vuonna 1998) konttoreissa asioivista asiakkaista arvioi jonottaneensa alle 5 minuuttia. 5-10 minuuttia jonottaneita oli 12 % (9 %).

Kirjelaatikoiden uusiminen päätökseen

Posti uusi kaikki kirjelaatikkonsa vuoden 1999 loppuun mennessä. Uudistuksen jälkeen asiakkailla on käytössään noin 8 000 kirjelaatikkoa kaikkialla maassa. Laatikot sijaitsevat näkyvillä ja keskeisillä paikoilla, jotta kirjelähetysten jättäminen olisi mahdollisimman vaivatonta.

Posti on ottanut käyttöön myös vaaleankeltaisella tunnisteraidalla varustettuja kirjelaatikoita. Niihin voi jättää muun kirjepostin ohella lähiseudulle osoitettua postia aiempaa myöhemmin illalla. Lähiseudulle osoitetut kirjeet ennättävät perille vielä seuraavaksi työpäiväksi. Lähiseudun posti kerätään keltaraidallisista laatikoista myös sunnuntai-iltaisin jo maanantaina jaettavaksi. Lähiseudun laatikoita on asennettu lähinnä alueille, joissa Postilla on konelajittelukeskukset.

Puhelinpalveluun 1,3 miljoonaa puhelua

Postin maksuttomaan puhelinpalveluun 9800 7100 (ruotsinkielinen 9800 27100) soitettiin kertomusvuonna runsas 1,3 miljoonaa puhelua, missä on kasvua 30 % edellisvuoteen verrattuna. Internet-kontaktien määrä kaksinkertaistui edellisvuodesta.

Puhelinpalveluun ohjautuu noin 300 suurimman toimipaikan puhelinliikenne. Kysytyimmät asiat liittyvät tavaran tai kirjepostin lähettämiseen, jakelun palveluihin sekä osoitteenmuutoksiin. Puhelinpalvelussa pystytään vastaamaan suoraan 90 %:iin kysymyksistä.

Puhelinpalvelun kautta voi jatkossa tehdä myös osoitteenmuutoksen. Väestörekisterikeskuksen kanssa yhdessä toteutettu osoitteenmuutospalvelu puhe-

linnumeroissa 0203 456 456 (suomenkielinen) ja 0203 457 457 (ruotsinkielinen) aloitetaan keväällä 2000.

Vuonna 2000 puhelinpalvelussa otetaan käyttöön uusinta teknologiaa, joka nopeuttaa tiedonhakua ja lyhentää asiakkaan odotus- ja palveluaikaa.

Jakajan lajittelutyö nopeutui

Posti on ottanut käyttöön uuden aakkosiin perustuvan postilähetysten lajittelutavan, joka tehostaa ja nopeuttaa jakelua. Vuonna 1999 lisää jakelun toimipisteitä varustettiin uusin lajitteluhyllyin, jotka mahdollistavat helpon ja nopean aakkosellisen lajittelun. Samanaikaisesti kehitettiin lajittelukoneita niin, että ne pystyvät lajittelemaan lähetykset aakkosittain. Jatkossa myös yhä suurempi osa suurasiakkailta tulevista lähetyksistä saadaan Postiin valmiiksi aakkosjärjestyksessä.

Posti jaetaan viitenä päivänä viikossa 2,5 miljoonaan osoitteeseen, kotitalouksiin ja yrityksiin, Suomessa. Päivittäisten jakelureittien kokonaispituus on yhteensä 250 000 kilometriä. Jakelureittejä on noin 7 000. Näistä reiteistä 50 % hoidetaan autoilla, 30 % jalan ja 20 % polkupyörillä. Posti vastaa lisäksi sanomalehtien varhais- ja viikonloppujakeluista 320 kunnan alueella.

Toimintamallien muuttamisen ja lajittelun automatisoinnin ansiosta 93 % asiakkaista saa postinsa maanantaista perjantaihin klo 12 mennessä.

Postin osoitetietojärjestelmä ja osoitehuolto luovat perustan laadukkaalle postinjakelulle. Uusi osoitetietojärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 1999 aikana.

Kuluttajien ja katuosoitteella postia saavien yritysasiakkaiden tyytyväisyyttä postinjakeluun tutkitaan vuosittain tehtävällä kyselyllä. Vuonna 1999 kyselyyn vastanneista kuluttajista 93 % (93 % vuonna 1998) ja yrityksistä 92 % (91 % vuonna 1998) oli tyytyväisiä postinjakeluun. Jakeluaikaa piti itselleen sopivana 82 % (82 %) kaikista vastaajista. Yrityksistä 90 % (90 %) ja kuluttajista 82 % (83 %) koki palvelun ystävälliseksi.

Maaseudun postipalveluihin parannuksia

Postin lähettämisen helpottamiseksi jakajat alkoivat kesällä 1999 myydä postimerkkejä maaseudulla. Myynnissä on 1. luokan ikimerkkejä vihkoittain.

Suuressa osassa haja-asutusalueita vuonna 1998 käyttöön otettu noutomerkkijärjestelmä on vakiinnuttanut asemansa. Noutomerkki mahdollistaa lähtevän postin jättämisen omaan postilaatikkoon. Laatikon reunaan kiinnitetty noutomerkki kertoo jakajalle, että asiakas on jättänyt lähtevää postia edelleen kuljetettavaksi.

Paketit ja muut kuitattavat lähetykset tuodaan maksutta asiakkaalle kotiin, mikäli tällä on matkaa omaan postiinsa yli viisi kilometriä. Tämä palvelu on ollut maaseudulla käytäntönä jo koko 90-luvun. Palvelun saadakseen asiakas sopii kotiinkuljetuksesta postinjakajansa kanssa.

Kulkunopeuksia seurataan tarkasti

Postin toimintaa arvioidaan muun muassa kulkunopeustutkimuksin. Kirjeliikenteen palvelutaso parani kertomusvuonna merkittävästi. Tavoiteajassa eli seuraavana työpäivänä oli perillä 95 % (94 % vuonna 1998) 1. luokan kirjeistä. 2. luokan kirjeistä tavoiteajassa eli kolmantena työpäivänä oli perillä 96 % (94 %). Kirjeen kulkunopeutta tutkitaan ulkopuolisen tutkimuslaitoksen toimesta muusta postista erottumattomin testilähetyksin. Tutkimuksia tehtiin 22 viikon ajan ja testilähetyksiä postitettiin kaikkiaan 140 000 kappaletta.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

Lehdistä oli vuonna 1999 perillä tavoiteajassa 96 %. Nopeampi PressX-palvelu (perillä seuraavana työpäivänä) toteutui tavoiteajassa 90 %:sesti (98 % vuonna 1998) ja hitaampi PressM-palvelu (perillä viimeistään kolmantena työpäivänä) 98 %:sesti (97 %). Lehtien osalta palvelutasoa mitataan kaksi kertaa vuodessa yhdessä lehtitalojen kanssa. Kaikkiaan noin 16 000 tilaajaa vastaa tutkimukseen.

Postipaketin palvelutaso huononi edellisvuodesta muun muassa uuden logistiikkakeskuksen käyttöönottoon liittyneen siirtymävaiheen vuoksi. Paketit jaettiin tavoiteajassa eli kahdessa työpäivässä 80 %:ssa lähetyksistä (83 %). Postipaketin kulkunopeustutkimus on jatkuva, kuukausittain tehtävä mittaus, jossa Postin lähettäjäasiakkaat kiinnittävät testikortteja lähetyksiinsä. Vastaanottajat palauttavat testikortit ulkopuoliseen tutkimuslaitokseen.

Kirjeen kulkunopeus Euroopassa on nopeutunut parina viime vuonna. Pääsääntöisesti kirje Suomesta muualle Eurooppaan ja sieltä Suomeen kulkee tavoiteajassa eli alle kolmessa päivässä perille. Eri maiden väliset, aiemmin varsin suuret erot kulkunopeudessa ovat tasoittuneet selvästi. Eurooppalaisen kirjeen kulkunopeustutkimus suoritetaan testikirjein. Tutkimuksen tekee riippumaton tutkimustoimisto Postien yhteistyöyrityksen International Post Corporationin, IPC:n toimeksiannosta.

Kirjelajitteluun uutta teknologiaa

Posti on koko 90-luvun keskittänyt ja automatisoinut määrätietoisesti postinkäsittelyä. Näin se on pystynyt varmistamaan postinkulun nopeuden, luotettavuuden ja toiminnan kustannustehokkuuden. Investoinnit uuteen postinkäsittelyteknologiaan vähentävät lähetysten käsittelykertoja.

Kirjepostin koneellinen käsittely on keskitetty seitsemään lajittelukeskukseen, jotka sijaitsevat Helsingissä, Turussa, Tampereella, Kuopiossa, Oulussa, Seinäjoella ja Lappeenrannassa. Uusin, Lappeenrannan keskus, vihittiin käyttöön alkuvuodesta 1999, ja sinne siirtyi koko Kaakkois-Suomen alueen kirjelajittelu. Keskuksen rakennus- ja laiteinvestointien arvo oli noin 35 Mmk.

Posti otti käyttöön 16 uutta lajittelukonetta, jotka pystyvät lukemaan kaikki lähetykseen kirjoitetut osoiterivit. Uudet koneet lajittelevat kirjelähetykset katuosoitteiden mukaan jakelureittitasolle asti, mikä nopeuttaa jakajien työtä. Koneelliseen reittilajitteluun siirrytään kaikissa lajittelukeskuksissa käynnissä olevan konekannan uusimisen myötä. Kertomusvuonna kirjelähetyksistä lajiteltiin koneellisesti 63 %, josta 29 % jakelureittitasolle asti.

Logistiikkakeskus merkittävin investointi

Postin tavaraliikenteessä kuljetusten runko muodostuu kuudesta pakettilajittelukeskuksesta, jotka sijaitsevat Vantaalla, Turussa, Tampereella, Kuopiossa, Seinäjoella ja Oulussa.

Suurin niistä, Vantaalla, Kehä III:n ja Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyydessä sijaitseva Postin logistiikkakeskus aloitti toimintansa kesällä 1999. Uusi tuotantolaitos on yksi Postin mittavimmista rakennushankkeista, jonka rakennus- ja laiteinvestointien arvo on yhteensä 265 Mmk. Uuden logistiikkakeskuksen suunnittelussa hyödynnetään alan viimeisintä teknologiaa. Laitteiden lajittelukapasiteetti on noin 20 000 pakettia tunnissa. Tavaraa voidaan koneellisesti ohjata kaikkiaan 750 eri kuljetussuuntaan.

Ohjauskeskus valvoo postinkulkua

Postinkulkua ympärivuorokautisesti valvova ohjauskeskus on olennainen osa Postin laadunvarmistusjärjestelmää. Keskus on jatkuvassa yhteydessä keskei-

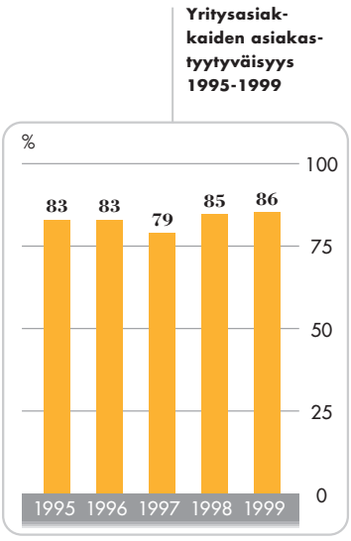

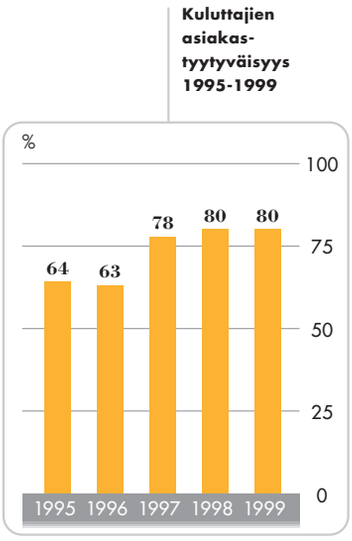

siin lähettäjäasiakkaisiin ja kuljetuksen yhteistyökumppaneihin. Se laatii kuormitusennusteita ja raportoi poikkeamista palveluketjun kaikille lenkeille. Ohjauskeskus seuraa reaaliajassa kuljetusten ja lajittelun eri vaiheita ja varmistaa, että yllättäviinkin muutoksiin kyetään reagoimaan nopeasti.

Postinkulun seurantaa helpottaa vuonna 2000 kattavasti käyttöön otettava tavaralähetysten seurantajärjestelmä, jonka avulla voidaan valvoa ja ohjata yksittäisten viivakoodillisilla osoitekorteilla varustettujen lähetysten kulkua. Suurasiakkaille voidaan järjestelmän avulla tuottaa tietoa asiakkaiden oman logistisen suunnittelun tueksi.

Selvityspalvelut hoitaa perillesaamattomat

Puutteelliset osoitetiedot tai vanhentunut osoitteenmuutos ovat yleisimmät syyt siihen, ettei lähetykselle löydy vastaanottajaa. Postin selvityspalveluihin tuli kertomusvuonna perillesaamattomia kirjeitä 293 000 kappaletta (212 000 vuonna 1998) ja paketteja 1 760 (1 850). Noin puolet kirjeistä oli mainoksia. Perillesaamattomista kirjeistä 49 %:lle (33 %) löydettiin selvitystyön jälkeen oikea lähettäjä tai vastaanottaja. Pakettien osalta vastaava luku oli 34 % (34 %).

Vuosittain selvityspalveluihin tulee noin 20 000 tiedustelua kadonneesta kirjeestä tai paketista. Myös niistä jokainen tapaus käsitellään erikseen. Selvitystyön tuloksena puolet kadonneiksi ilmoitetuista kirjeistä ja paketeista löytyy.

Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla

Posti tutkii asiakastyytyväisyyttä eli selvittää asiakkaiden arvioita toiminnastaan säännöllisesti ja systemaattisesti puolueettoman tutkimustoimiston avulla. Kertomusvuonna 80 % yksityisasiakkaista ja 86 % yritysasiakkaista piti Postin toiminnallista laatua hyvänä tai erittäin hyvänä. Kuluttajien kokonaisarvio Postin toiminnasta pysyi samana kuin edellisvuonna. Yritysasiakkaiden arviot paranivat hieman.

Tavoitemielikuvansa mukaisesti Posti haluaa olla luotettava ja läheinen, ajassa elävä sekä vastuunsa tunteva palveluyritys, joka on alansa ykkösosaaja maailmassa. Tavoitemielikuvan toteutumista kuluttajien ja yritysasiakkaiden keskuudessa seurataan tutkimuksin. Kevään 1999 tutkimuksen mukaan kuluttajien mielikuva Postista vastaa hyvin tavoitemielikuvaa, ja sen vahvimpina elementteinä ovat luotettavuus ja turvallisuus. Kuluttajat suhtautuvat Postiin hyvin tunteenomaisesti sekä myönteisissä että kielteisissä asioissa. Yritysasiakkaatkin kokevat Postin luotettavana ja turvallisena, mutta eivät niin läheisenä kuin kuluttajat. Yksityis- ja yritysasiakkaiden käsitykset Postista alansa osaajana ja edelläkävijänä eivät ole vielä Postin tavoittelemalla ja kansainvälisten postivertailujen osoittamalla tasolla.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat keskeisimpiä Postin kilpailukyvyn ja asiakastyytyväisyyden varmistajia. Postin toiminnassa ja asiakastyössä painottuvat sekä jatkuvuus että uuden luominen. Muutosten hallinta edellyttää toiminnalta ja henkilöstöltä pitkäjänteisyyttä, joustavuutta ja muutosherkkyyttä. Tämä asettaa suuria haasteita Postin toimintakulttuurin, henkilöstön osaamisen sekä työ- ja toimintakyvyn jatkuvalle ja johdonmukaiselle kehittämiselle.

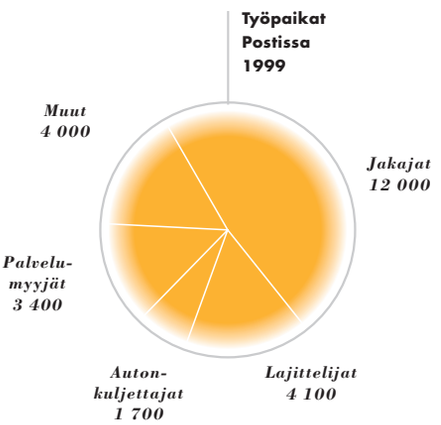

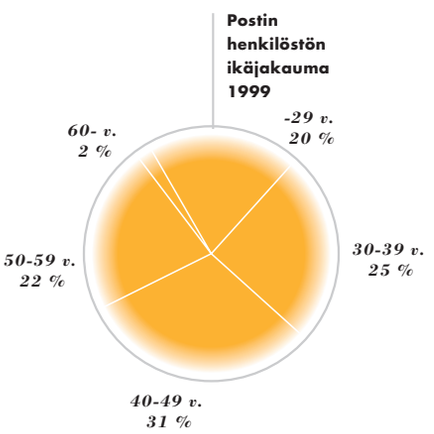

Postissa panostettiin kertomusvuonna osaamisen johtamiseen ja tulevaisuuden osaamistarpeiden tunnistamiseen. Tavoitteena on eri tavoin edistää arvojen mukaista, oppivan Postin toimintatapaa. Yksilötason kehittämisen lähtökohtana ovat kehityskeskustelut, joissa yhdessä esimiehen kanssa määritellään tavoitteet niin työssä kuin kehittymisessäkin. Johtamisen tueksi kehitettiin erityinen osaamisen hallintajärjestelmä.

Postin johto- ja avainhenkilöstön omavastuinen kehittymisprosessi Proventum käynnistyi koko laajuudessaan. Se pyrkii varmistamaan Postin tulevaa kehitystä ja vastaamaan avainhenkilöstön henkilökohtaisiin kehittymistarpeisiin. Nuorten potentiaalisten avainhenkilöiden kehittymisprosessia jatkettiin varmistamaan avainresurssien riittävyys myös tulevaisuudessa. Vuoden 1999 aikana panostettiin myös esimiestyön uudistamiseen.

Posti tehosti kertomusvuonna henkilöstövoimavarojen hallintaa myös muun muassa kehittämällä rekrytointiprosessia sekä sisäisiä työmarkkinoita.

Työyhteisökohtaisilla kehittämishankkeilla pyrittiin parantamaan asiakastyytyväisyyttä, tuottavuutta, työn laatua ja henkilöstön hyvinvointia. Verkostomaiseen työskentelyyn panostettiin edistämällä asi-

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52 54 56 58 60

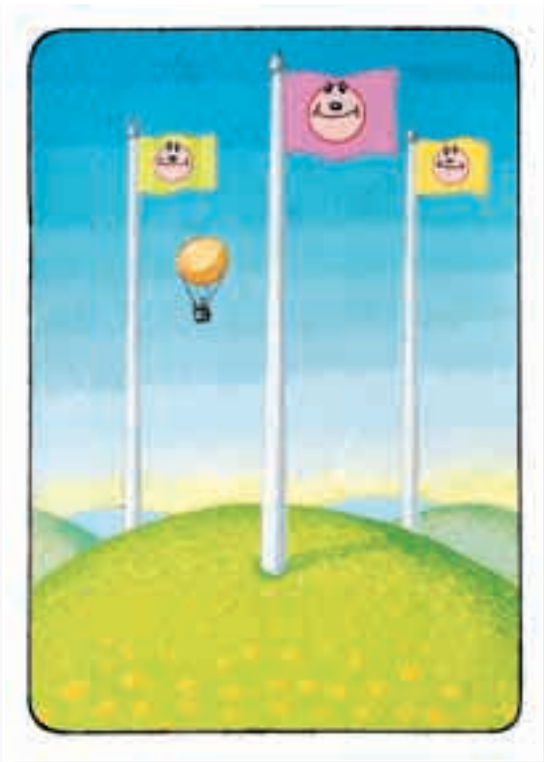

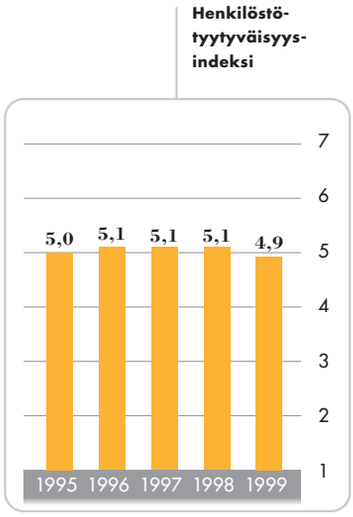

akasyhteistyötä sekä työskentelyä ja oppimista yli liiketoiminta- ja tehtävärajojen.

Postilaisten fyysistä kuntoa työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi parannettiin. Vapaa-ajan liikuntaa tukemaan kehitetty Posti Kulkee -liikuntaohjelma laajennettiin koko maahan.

Postissa on systemaattisesti seurattu henkilöstötyytyväisyyttä vuosittain koko henkilöstölle suunnatulla kyselyllä. Tuloksia hyödynnetään Postin johtamisessa ja työyhteisöjen kehittämisessä. Vuonna 1999 henkilöstötyytyväisyyden kokonaisindeksi laski hieman edellisvuosista. Laskussa heijastuvat Postin toimintaympäristön voimakkaat muutokset, muun muassa Leonian ja Postin yhteistyön jatkumiseen liittyneet epävarmuustekijät. Posti on kuitenkin säilyttänyt vahvuutensa, esimerkiksi hyvän esimiestoiminnan. Lisäksi postilaiset ovat edelleen suomalaisessa työelämässä keskimääräistä syvemmin sitoutuneita yritykseensä. Henkilöstön kokemukset oman työn arvostamisesta sen sijaan ovat jonkin verran keskimääräistä kielteisempiä.

Posti oli kertomusvuonna Suomen toiseksi suurin työnantaja kotimaassa. Suurimmat henkilöstöryhmät olivat jakajat (12 000 henkilöä), lajittelijat (4 100), kuljettajat (1 700) ja palvelumyyjät (3 400).

Konsernin palveluksessa oli vuoden 1999 lopussa 25 347 henkilöä, joista 29 % osa-aikaisia. Konsernin henkilöstömäärä väheni 997 henkilöllä edellisvuoden lopusta. Gold Line Oy:n myynti vähensi henkilöstöä 213:llä. Toimipaikoissa henkilöstö väheni noin 500 henkilöllä.

Myös konsernin sisällä tapahtui henkilöstömuutoksia. Muun muassa kertomusvuonna perustettuihin tytäryhtiöihin, Kelpo Kuljetus Fi Oy:öön, Etelä-Suomen Kuljetuspalvelut Oy:öön ja SPS Siivouspalvelut Oy:öön, siirtyi emoyhtiöstä henkilöstöä.

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

Posti parantaa ympäristötehokkuuttaan minimoimalla postiliikenteen haittoja, tehostamalla kiinteistöjensä energiankäyttöä, kehittämällä jätehuoltoaan ja suuntaamalla hankintojaan ympäristötehokkaasti.

Yhden kirjeen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt lähettäjältä vastaanottajalle (g/kpl)

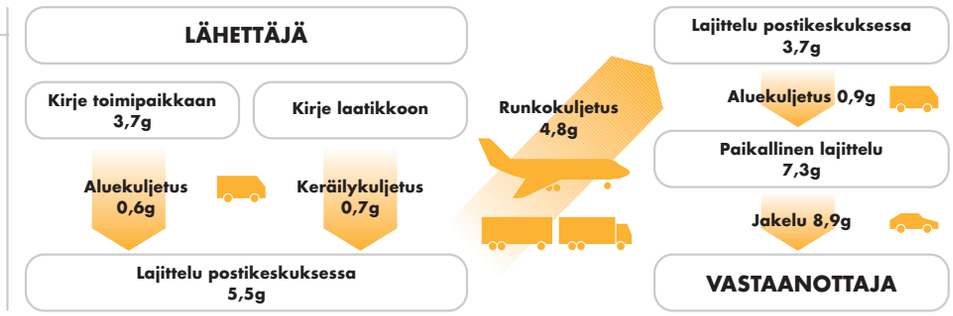

Postin suurimmat ympäristövaikutukset syntyvät yli 5 500 autolla tehtävästä postinjakelusta ja -kuljetuksesta. Ajoneuvopäästöjä vähennetään tehokkaalla reittisuunnittelulla, uusimalla kalustoa ja kouluttamalla kuljettajia ja jakajia ympäristöä säästävään ajotapaan. Kertomusvuonna 480 Postin jakajaa ja kuljettajaa suoritti päivän mittaisen säästävän ajotavan koulutuksen, jonka tukena käytetään opastavaa polttoaineen kulutusmittaria. Posti seuraa ajoneuvojensa päästöjä VTT:n kehittämällä laskentajärjestelmällä.

Posti on ollut mukana kehittämässä suomalaista sähköautoa ja sen käyttöinfrastruktuuria jo 15 vuoden ajan. Käytössä on 58 sähköautoa eli enemmän kuin millään muulla suomalaisella yrityksellä. Äänettömät ja päästöttömät sähköautot soveltuvat hyvin kaupunkien ja taajamien jakeluliikenteeseen. Postin tytäryhtiö, Etelä-Suomen Kuljetuspalvelut Oy otti kertomusvuonna käyttöön vähäpäästöisen maakaasukäyttöisen kuorma-auton.

Vuoteen 2002 mennessä Posti vähentää autojensa polttoaineen kulutusta 6 % suhteutettuna jaettujen lähetysten määrään. Kiinteistönhoidossaan Posti vähentää toiminnan volyymiin suhteutettua energiankulutusta 5 % ja kaatopaikalle menevien jätteiden määrää 30 %.

Posti mittaa ympäristötehokkuuttaan postilähetysten lähettäjältä vastaanottajalle aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen määrällä. Laskelmassa huomioidaan Postin autojen ja kuljetusalihankintojen käyttämien polttoaineiden sekä kiinteistöjen käyttämän sähkön ja lämmön tuotannon aiheuttamat päästöt. Kertomusvuonna yhden kirjeen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt olivat keskimäärin 36 grammaa. Luku vastaa normaalin henkilöauton päästöjä 200 metrin matkalla.

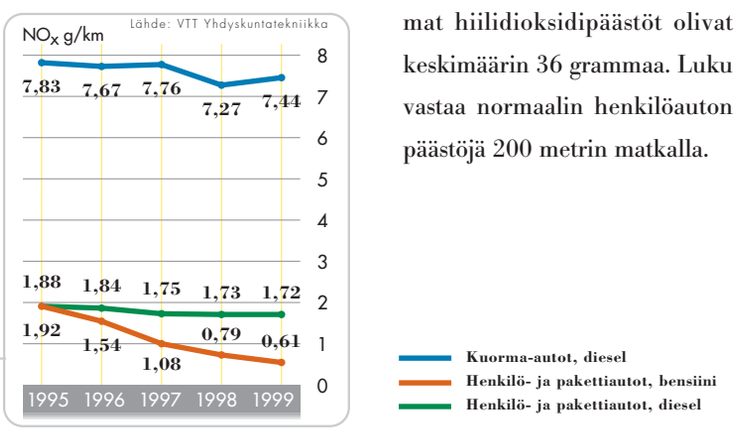

Postin käyttämien ajoneuvojen typenoksidipäästöt 1995-1999

1999 | Tilinpäätös

Toimintaympäristön muutokset

Suomen kansantalouden hyvä kasvu ja kotitalouksien ostovoiman lisääntyminen sekä positiiviset tulevaisuuden odotukset muodostivat suotuisat olosuhteet viestinvälityksen kasvulle. Samaan aikaan kun viestinvälityksen markkinat kasvoivat, niiden rakenne muuttui merkittävästi. Kysyntä kohdistuu entistä enemmän nopeisiin ja yksilöllisiin palveluihin, joiden tuottamisessa ja vastaanottamisessa tietotekniikan ja sähköisen tiedonsiirron osuus on suuri.

Euroopan Postit tekivät yritysostoja, solmivat yhteistyösopimuksia ja alkoivat liittoutua globaaleiksi kuljetusketjuiksi. Tämä kiristää kilpailua myös Suomen kuljetusmarkkinoilla. Laajat kansainväliset ketjut valmistautuvat valtaamaan verkkokaupan yleistyessä syntyviä uusia markkinoita.

Suomen pankki- ja vakuutusalan kilpailu kiristyi entisestään ja alat alkoivat yhdentyä voidakseen vastata odotettavissa olevaan kovenevaan kansainväliseen kilpailuun.

Konsernirakenteen muutokset

Posti muuttui suoraan valtion omistamaksi konserniksi Suomen PT -konsernin jakauduttua 1.7.1998. Jakautumisen yhteydessä Suomen Posti -konsernin emoyhtiöksi tuli Suomen Posti Yhtymä Oy, jonka tytäryhtiöiksi tulivat Suomen Posti Oy ja PT-Autopalvelut Oy.

Suomen Posti -konsernin emoyhtiö Suomen Posti Yhtymä Oy jakautui 1.5.1999 alkaen kahdeksi yhtiöksi, Posti-Yhtymä Oy:ksi ja PT-Kiinteistöholding Oy:ksi. Posti-Yhtymä Oy:stä tuli Suomen Posti -konsernin emoyhtiö. Suomen Posti Oy sulautui 31.12.1999 emoyhtiöönsä Posti-Yhtymä Oy:öön, jonka nimi muutettiin Suomen Posti Oy:ksi.

PT-Kiinteistöholding Oy siirtyi valtion uuteen kiinteistökonserniin 1.5.1999 ja sen mukana osa Suomen Posti Yhtymä Oy:n toimitilaomaisuudesta tasearvoltaan noin 600 Mmk. Kyse oli lähinnä niistä kiinteistöistä ja huoneisto-osakkeista, joita oli siirtynyt Suomen Posti -konserniin kesällä 1998 Suomen PT:n jakautumisen yhteydessä.

Konsernitilinpäätös vuodelta 1999 on laadittu 31.12.1999 voimassa olevan konsernirakenteen mukaan. Konsernista esitetään vertailutietoina vuodelta 1998 tiedot, jotka vastaavat 1.7.1998 voimaan tullutta konsernirakennetta.

Posti luopui linja-autoliikenteen harjoittamisesta helmikuussa 1999 myymällä tytäryhtiönsä Gold Line Oy:n.

Keväällä Suomen Posti Oy yhtiöitti kuljetustoimintojaan. Pääkaupunkiseudun kuljetuspalvelut siirrettiin perustettuun tytäryhtiöön Etelä-Suomen Kuljetuspalvelut Oy ja koko maan kattavat runko- ja aluekuljetukset tytäryhtiöön Kelpo Kuljetus Fi Oy.

Suomen Posti Oy:n siivouspalveluista muodostettiin toukokuussa tytäryhtiö SPS Siivouspalvelut Oy.

Syksyllä Postin tytäryhtiö Nordic Printmail Oy osti Atkos Oy:n suoramainonnan liiketoiminnan ja alkoi vuoden 2000 alusta toimia nimellä Atkos Printmail Oy. Suomen Posti Oy omistaa yhtiöstä 51 % ja Tieto-Enator Oyj 49 %.

Vuoden lopulla Suomen Posti Oy jäi pois pohjoismaiden Postien kanssa perustetusta yhtiöstä Pan Nordic Logistics Ltd:stä, koska sen toiminta ei käynnistynyt odotusten mukaisesti.

Suomen Posti Oy luopui vuoden lopulla omistuksestaan myös Leonia Rahastoyhtiö Oy:ssä.

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60

Liikevaihto ja tulos

Konsernin liikevaihto kasvoi 1,2 %:lla 6 028 Mmk:aan (5 957 Mmk vuonna 1998). Liikevaihto kasvoi eniten viestinvälitys- ja logistiikkapalveluissa. Toimipaikkapalveluissa liikevaihto laski.

Liikevoitto oli 444 Mmk (331Mmk), mikä oli 7,4 % (5,6 %) liikevaihdosta. Kannattavuuden paraneminen johtui sekä liikevaihdon kasvusta että kustannustehokkuuden paranemisesta koko konsernissa. Leonian maksamien pankkikorvausten alkaessa supistua Posti on vähentänyt määräaikaisen työvoiman käyttöä toimipaikoissa. Myös muut kuin henkilöstökulut ovat kehittyneet maltillisesti. Lisäksi liikevoittoa kasvattivat linja-autoyhtiö Gold Linen myyntivoitto sekä eläkesäätiön kannatusmaksun aleneminen edellisvuodesta. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 336 Mmk (310 Mmk).

Tilinpäätöksessä tehtiin 220 Mmk:n varaus Suomen Posti Oy:ssä tulevina vuosina toteutuvien ylimääräisten kustannusten vuoksi. Ne aiheutuvat postitoimipaikkaverkon sopeuttamisesta pankkipalvelusopimuksen päättymiseen.

Emoyhtiön satunnaisiin tuottoihin sisältyy tytäryhtiösulautumisen fuusioerotus 695 Mmk.

Konsernin tilikaudelle kirjatut verot olivat 131 Mmk. Konsernin voitoksi verojen jälkeen muodostui 319 Mmk.

Liiketoiminnan kehitys

Viestinvälityspalvelujen liikevaihto kasvoi 6,2 % ja oli 2 560 Mmk (2 411 Mmk). Kirjeiden määrä kasvoi 3,6 % edellisestä vuodesta. Liikennettä kasvattivat yritysten asiakas- ja sidosryhmätiedottaminen sekä kuluttajalaskutuksen lisääntyminen ja kertomusvuoden kahdet vaalit. Yritykset ovat siirtyneet käyttämään markkinoinnissaan 2. luokan kirjettä ja lehtiä suoramainoslähetysten sijaan. 2. luokan kirjeiden määrä kasvoi 8,0 % ja 1. luokan kirjeiden määrä pysyi ennallaan. Eri tavoin lähetettyjen kirjeiden kustannusvastaavuutta parannettiin tarkistamalla postimerkeillä maksettavan kirjeen hintaa heinäkuun alussa.

Kirjeistä eKirjeiden määrä kasvoi suhteellisesti eniten. Myös organisaatioiden välisen sähköisen tiedonsiirron, EDI-palvelun, kasvu oli voimakasta. Näitä palveluita ja niiden yhdistelmiä kehitettiin edelleen niin yrityksille, viranomaisille kuin kotitalouksille soveltuviksi uusiksi palveluiksi.

Mediapalvelujen eli lehti- ja suoramainosjakeluiden sekä osoitepalvelujen liikevaihto kasvoi 1,4 %:lla 1 517 Mmk:aan (1 496 Mmk). Liikevaihdon kasvu tuli lehtiliikenteestä, varsinkin aikakauslehdistä, joiden määrä kasvoi 5,4 % edellisestä vuodesta. Sanomalehtien määrä laski 4,2 %. Suoramainoslähetysten määrä oli edellisen vuoden tasolla.

Logistiikkapalvelujen liikevaihto oli 1 122 Mmk (1 020 Mmk), kasvua 10,0 %. Postin leasing- ja pikapalvelujen sekä postirahdin myynti kehittyi suotuisasti. Pikapakettien määrä kasvoi 8,0 %. Pakettien kokonaismäärä laski 2,0 % edellisvuodesta.

Vantaan Voutilaan valmistunut logistiikkakeskus nykyaikaisine tuotantolaitteineen lisää kustannustehokkuutta ja lähetysten kulkunopeutta. Lajittelukeskusten välisten kuljetusten yhtiöittämisellä ja yhteistyön aloittamisella ASG European Road Transport Oy:n kanssa on tarkoitus saada kuljetuskapasiteetin käyttöaste korkeammaksi. Logistiikkapalveluiden tuoteuudistuksella pyritään entistä paremmin vastaa-

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

maan kuluttajien ja yritysten tarpeisiin. Uudet palvelut tulevat myyntiin keväällä 2000.

Toimipaikkapalvelujen liikevaihto väheni 19,9 % ja oli 456 Mmk (569 Mmk). Tulojen pieneneminen johtuu Leonia Oyj:n maksaman korvauksen supistumisesta ja pankkipalvelujen vähenemisestä toimipaikoissa. Pitkälliset neuvottelut Leonia Oyj:n kanssa pankkipalvelujen tarjoamisesta postitoimipaikoissa päättyivät syksyllä, minkä seurauksena Leonia Oyj lopettaa pankkipalvelujen oston Postilta vuoden 2000 lopussa.

Muuta konsernin liiketoimintaa ovat PT-Autopalvelut Oy:n ajoneuvojen korjaus- ja leasingpalvelut, Spac FP Oy:n arvokuljetukset sekä SPS Siivouspalvelut Oy:n siivouspalvelut. Korjaamopalvelujen kysyntä oli hyvä ja PT-Autopalvelut Oy:n liikevaihto kasvoi 332 Mmk:aan (321 Mmk), josta konsernin ulkoista liikevaihtoa oli 42 %. Spac FP Oy on vakiinnuttanut asemansa Suomen arvokuljetusmarkkinoilla ja sen liikevaihto kasvoi 160 Mmk:aan, josta konsernin ulkoista oli 90 %. SPS Siivouspalvelut Oy:n liikevaihto kohosi 42 Mmk:aan ensimmäisenä kahdeksan kuukauden toimintakautena.

Investoinnit

Suomen Posti -konsernin investoinnit olivat 460 Mmk (665 Mmk). Investoinneista suurin osa kohdistui rakennuksiin sekä postinkäsittelykalustoon ja -laitteisiin. Pitkäaikainen rakennusprojekti, logistiikkakeskus, valmistui elokuussa. Tietotekniikkainvestoinnit olivat edellisvuoden poikkeuksellista tasoa pienemmät.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan kulut olivat noin 35 Mmk. Suurimmat panostukset kohdistuivat sähköisen viestinvälityksen uusien palvelujen kehittämiseen.

Rahoitus

Tulorahoitus ennen investointeja oli 816 Mmk (606 Mmk). Omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 60 % (66 %). Konsernilla ei ollut korollista nettovelkaa, koska likvidit varat ylittivät korolliset velat 594 Mmk:lla. Nettorahoitustuotot olivat 14 Mmk. Konsernin maksuvalmius säilyi edelleen hyvänä. Konsernin likviditeetin varmistamiseksi on sovittu 300 Mmk:n vakuudettomasta luottolimiitistä, josta oli käytössä 148,6 Mmk sekä 300 Mmk:n yritystodistusohjelmista, joita oli liikkeellä 29,6 Mmk:n edestä.

Euroon siirtyminen

Suomen Posti -konserni siirtyy käyttämään euroa rahayksikkönä pääosin 1.1.2002, minkä jälkeen hinnastot ja postimerkit ovat euromääräisiä.

Hallinto ja tilintarkastajat

Suomen Posti Yhtymä Oy:n hallituksen jäsenet olivat varsinaiseen yhtiökokoukseen 18.3.1999 saakka: kauppaneuvos Matti Elovaara (puheenjohtaja), oikeustieteen kandidaatti Pekka Luukkainen (varapuheenjohtaja), finanssijohtaja Kari Haavisto, hallitusneuvos Niilo Laakso, toimitusjohtaja Soili Suonoja, diplomiekonomi Harry Söderholm sekä henkilöstön edustajina puheenjohtaja Juhani Heino ja puheenjohtaja Antero Palkinen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa valittiin Suomen Posti Yhtymä Oy:n hallituksen jäseniksi: kauppaneuvos Matti Elovaara (puheenjohtaja), finanssijohtaja Kari Haavisto (varapuheenjohtaja), hallitusneuvos Niilo Laakso, toimitusjohtaja Soili Suonoja, diplomiekonomi Harry Söderholm sekä henkilöstön edustajiksi puheenjohtaja Antero Palkinen ja pääluottamusmies Antero Palmolahti. Hallitusneuvos Niilo Laakson tilalle valittiin 30.6.1999 hallitusneuvos Samuli Haapasalo.

Suomen Posti Yhtymä Oy:n hallituksen jäsenet jatkoivat 1.5.1999 Posti-Yhtymä Oy:n hallituksen jäseninä.

Suomen Posti Yhtymä Oy:n, Posti-Yhtymä Oy:n ja Suomen Posti Oy:n toimitusjohtajana on ollut Asko Saviaho ja varatoimitusjohtajana Juha Kivinen.

Suomen Posti Yhtymä Oy:n, Posti-Yhtymä Oy:n ja Suomen Posti Oy:n tilintarkastajina on toiminut Jorma Heikkinen (KHT) ja Tilintarkastajien Oy - Ernst & Young, KHT- yhteisö.

Organisaatio ja henkilöstö

Suomen Posti -konsernin strategioiden tarkistamisen yhteydessä määriteltiin entistä selkeämmin ydinliiketoiminnoiksi viestinvälitys- ja logistiikkapalvelut. Medialiiketoiminta liitetään Viestinvälitykseen. Tytäryhtiöiden ohjaus viedään ydinliiketoimintojen yhteyteen. Uusi organisaatio astuu voimaan 1.3.2000.

Suomen Posti -konsernin henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 25 347 henkilöä, joista osa-aikaisia oli 7 384 henkilöä. Henkilöstömäärä väheni 997 henkilöllä. Eniten vähennystä tapahtui toimipaikkaverkon palvelumyynnissä. Konsernin keskimääräinen henkilöstömäärä oli 26 097 (26 448). Suomen Posti Yhtymä Oy:ssä ja Posti-Yhtymä Oy:ssä ei ollut yhtään työntekijää, tarvittavat palvelut ostettiin Suomen Posti Oy:ltä.

Suomen Posti -konsernin suurimmat henkilöstöryhmät ovat jakajat (12 000 henkilöä), lajittelijat (4 100 henkilöä), palvelumyyjät (3 400 henkilöä) ja autonkuljettajat (1 700) henkilöä.

Näkymät vuodelle 2000

Kansantalouden kasvun ennustetaan jatkuvan suotuisana. Sähköisen viestinvälityksen asema vahvistuu edelleen. Postin viestinvälityspalvelujen liikevaihto saavuttaa edellisvuoden tason, koska Posti panostaa myös sähköisen viestinvälityksen markkinoille. Logistiikkapalveluiden liikevaihto kasvaa, koska tuoteuudistuksen myötä myydään entistä pitemmälle jalostettuja palveluja. Pankkipalveluiden liikevaihto laskee noin 100 Mmk.

Konsernin tulos paranee vuodesta 1999, vaikka liikevaihto laskeekin toimipaikkaverkon osalta, koska tilinpäätöksessä tehty varaus kattaa osittain toimipaikkaverkon sopeuttamisesta aiheutuvia kuluja.

Konsernin investoinnit pysyvät vuoden 1999 tasolla.

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

Tuloslaskelma

1.1. – 31.12. (Mmk)	Liite	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1.5.-31.12.1999
Liikevaihto	1	**6 028**	**5 957**	**33**
Liiketoiminnan muut tuotot	2	**68**	**40**	**0**
Materiaalit ja palvelut		**638**	**630**	**3**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		139	127	0
Ostot tilikauden aikana		143	127	0
Varastojen muutos		–4	0	-
Ulkopuoliset palvelut		499	503	3
Henkilöstökulut	3	**3 487**	**3 450**	**0**
Palkat ja palkkiot		2 909	2 809	0
Henkilösivukulut		577	641	0
Eläkekulut		320	379	-
Muut henkilösivukulut		257	262	0
Poistot ja arvonalentumiset		**336**	**310**	**13**
Suunnitelman mukaiset poistot		335	309	13
Arvonalentumispoistot pysyvien vastaavien hyödykkeistä		-	0	-
Konserniliikearvo		1	1	-
Liiketoiminnan muut kulut	4	**1 191**	**1 276**	**3**
Liikevoitto		**444**	**331**	**14**
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		**2**	**1**	**-**
Rahoitustuotot ja -kulut	5	**14**	**22**	**9**
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		4	1	3
Saman konsernin yrityksiltä		-	-	2
Muilta		4	1	1
Muut korko- ja rahoitustuotot		21	27	14
Saman konsernin yrityksiltä		-	-	2
Muilta		21	27	12
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		–2	-	-
Korkokulut ja muut rahoituskulut		–9	–6	–8
Saman konsernin yrityksille		-	-	–3
Muille		–9	–6	–5
Voitto ennen satunnaisia eriä		**460**	**353**	**23**
Satunnaiset erät	6	**-**	**-**	**703**
Satunnaiset tuotot		-	-	703
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		**460**	**353**	**726**
Tilinpäätössiirrot		**-**	**-**	**–1**
Poistoeron lisäys (–) tai vähennys (+)		-	-	–1
Tuloverot	7	**–131**	**–99**	**–9**
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		**–10**	**–5**	**-**
Tilikauden voitto		**319**	**250**	**716**

1.1. - 31.12. (Mmk)	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1.5.-31.12.1999
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto	444	331	14
Oikaisut liikevoittoon	554	292	13
Käyttöpääoman muutos	–98	–26	5
Saadut korot	19	30	11
Maksetut korot	–9	–7	–7
Saadut osingot	2	0	-
Muut rahoituserät	–0	5	3
Maksetut verot	–95	–18	–9
Liiketoiminnan rahavirta	**816**	**606**	**29**
Investointien rahavirta			
Ostetut osakkuusyhtiöt	-	–18	-
Muiden osakkeiden ostot	-	–17	-
Muun käyttöomaisuuden ostot	–460	–631	–4
Myydyt konserniyhtiöt	25	-	1
Myydyt osakkuusyhtiöt	10	0	-
Muiden osakkeiden myynnit	0	-	-
Muun käyttöomaisuuden myynnit	28	48	0
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten lisäys	–0	-	-
Investointien rahavirta	**–397**	**–617**	**–3**
Kassavirta ennen rahoitusta	**419**	**–11**	**25**
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	–0	–0	-
Pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys	15	–2	22
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys/vähennys	–51	200	49
Maksetut osingot	–63	–314	-
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-	-	8
Jakautumisessa luovutetut rahavarat	–2	-	-
Fuusiossa vastaanotetut rahavarat	-	-	252
Rahoituksen rahavirta	**–101**	**–116**	**331**
Rahavarojen muutos	**318**	**–127**	**356**
Rahavarat 1.1.	462	589	396
Rahavarat 31.12.	**780**	**462**	**752**

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

Vastaavaa 31.12. (Mmk)	Liite	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1999
Pysyvät vastaavat		**2 595**	**3 152**	**2 395**
Aineettomat hyödykkeet	8	**42**	**50**	**40**
Aineettomat oikeudet		34	36	33
Liikearvo		4	5	4
Konserniliikearvo		1	2	-
Muut pitkävaikutteiset menot		3	7	3
Aineelliset hyödykkeet	9	**2 259**	**2 771**	**1 883**
Maa- ja vesialueet		267	416	265
Rakennukset ja rakennelmat		1 037	1 286	1 018
Koneet ja kalusto		783	775	437
Muut aineelliset hyödykkeet		45	31	42
Keskeneräiset hankinnat		127	263	121
Sijoitukset	10	**294**	**331**	**473**
Osuudet saman konsernin yrityksissä		1	2	185
Osuudet osakkuusyrityksissä		141	173	137
Saamiset osakkuusyrityksiltä		18	-	18
Muut osakkeet ja osuudet		134	156	133
Muut saamiset		0	0	0
Vaihtuvat vastaavat		**1 645**	**1 264**	**1 630**
Vaihto-omaisuus		**34**	**30**	**19**
Aineet ja tarvikkeet		11	11	-
Tavarat		24	20	19
Ennakkomaksut		-	0	-
Saamiset		**830**	**771**	**859**
Pitkäaikaiset		74	28	122
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	11	-	-	49
Saamiset osakkuusyrityksiltä	12	-	9	-
Lainasaamiset		12	19	11
Laskennallinen verosaaminen	13	62	1	62
Lyhytaikaiset		756	743	737
Myyntisaamiset		528	519	475
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	14	-	-	51
Saamiset osakkuusyrityksiltä	15	1	0	1
Lainasaamiset		4	32	1
Muut saamiset		10	5	9
Siirtosaamiset		213	188	200
Rahoitusarvopaperit		**752**	**419**	**752**
Rahat ja pankkisaamiset		**28**	**42**	**-**
Vastaavaa yhteensä		**4 240**	**4 415**	**4 025**

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60

Vastattavaa 31.12. (Mmk)	Liite	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1999
Oma pääoma	16	**2 508**	**2 860**	**2 217**
Osakepääoma		400	600	400
Muut rahastot		866	1 186	865
Edellisten tilikausien voitto		923	825	236
Tilikauden voitto		319	250	716
Vähemmistöosuus		**36**	**29**	**0**
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18	**-**	**-**	**224**
Poistoero		-	-	224
Pakolliset varaukset	19	**220**	**2**	**220**
Vieras pääoma		**1 476**	**1 526**	**1 364**
Pitkäaikainen		90	104	0
Lainat rahoituslaitoksilta		0	0	-
Saadut ennakot		0	-	0
Laskennallinen verovelka	20	90	102	-
Siirtovelat		-	2	-
Lyhytaikainen		1 386	1 421	1 364
Lainat rahoituslaitoksilta		149	200	149
Saadut ennakot		23	8	23
Ostovelat		190	215	137
Velat saman konsernin yrityksille	21	-	-	92
Velat osakkuusyrityksille	22	1	1	0
Muut velat		46	6	97
Siirtovelat		977	992	866
Vastattavaa yhteensä		**4 240**	**4 415**	**4 025**

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

Suomen Posti -konsernin tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja osakeyhtiölain mukaisesti.

Suomen PT Oy:n jakauduttua 1.7.1998 Suomen Posti Yhtymä Oy aloitti toimintansa suoraan valtion omistamana Suomen Posti -konsernin uutena emoyhtiönä. Samassa yhteydessä autokorjaamo- ja leasingpalveluja tarjoava PT-Autopalvelut Oy tuli Suomen Posti Yhtymä Oy:n tytäryhtiöksi.

Suomen Posti -konsernin emoyhtiö Suomen Posti Yhtymä Oy jakautui 1.5.1999 alkaen edelleen kahdeksi yhtiöksi, Posti-Yhtymä Oy:ksi ja PT-Kiinteistöholding Oy:ksi. Posti-Yhtymä Oy:stä tuli Posti-konsernin uusi emoyhtiö. PT-Kiinteistöholding Oy siirtyi valtion uuteen kiinteistökonserniin ja sen mukana osa Suomen Posti Yhtymä Oy:n toimitilaomaisuudesta tasearvoltaan noin 600 Mmk.

Suomen Posti Oy sulautui 31.12.1999 emoyhtiöönsä Posti-Yhtymä Oy:öön, jonka nimi muutettiin Suomen Posti Oy:ksi.

Konsernitilinpäätös vuodelta 1999 on laadittu 31.12.1999 voimassa olevan konsernirakenteen mukaan. Konsernista esitetään vertailutietona vuodelta 1998 tiedot, jotka vastaavat 1.7.1998 voimaantullutta konsernirakennetta.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät:

1) Emoyhtiö Suomen Posti Oy ja ne yhtiöt, joissa Suomen Posti Oy suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 % kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (konserniyritykset).

Kiinteistöyrityksistä konsernitilinpäätökseen on otettu mukaan kuitenkin vain ne konserniyritykset, jotka palvelevat liiketoimintaa. Ulkopuolelle jäävät kiinteistöyritykset ovat lähinnä henkilökunnan asuntokäytössä olevia kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä. Pois jätettyjen yhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on epäolennainen.

Tilikauden aikana hankitut tai perustetut konserniyritykset on otettu mukaan konsernitilinpäätökseen hankinta- tai perustamishetkestä lähtien.

Konserniyritysten keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tällöin hankintameno on kohdistettu hankituiksi varoiksi ja veloiksi niiden käypien arvojen perusteella. Siltä osin kun hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yhtiön käypien arvojen mukaisista nettovaroista, erotus on esitetty konserniliikearvona. Konserniliikearvo on poistettu 5 vuodessa.

Konserniyritysten sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä konsernin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet konserniyritysten tuloksista ja omista pääomista on erotettu, ja ne esitetään omina erinään konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa.

2) Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä liiketoimintaa harjoittavat osakkuusyritykset, joissa konsernin omistusosuus ja äänivalta on 20-50 %.

Osakkuusyhtiöosakkeista maksettu mahdollinen liikearvo, joka on laskettu samojen periaatteiden mukaan kuin tytäryhtiöiden liikearvo, on sisällytetty osakkeiden tasearvoon. Konsernin osuutta vastaavat osuudet osakkuusyritysten tuloksista vähennettyinä liikearvoista tehdyillä poistoilla on esitetty omalla rivillään konsernituloslaskelmassa ennen rahoitustuottoja ja -kuluja. Osakkuusyrityksiltä saadut osingot on eliminoitu.

Muut kuin liiketoimintaa harjoittavat osakkuusyritykset ja muut yhtiöt, joissa konsernin äänivalta on pienempi kuin 20 %, on esitetty taseessa hankintamenon suuruisina. Saadut osingot on esitetty tuloslaskelmassa.

Liikevaihto

Liikevaihto on laskettu vähentämällä suoritteiden myyntituotoista välilliset verot ja myönnetyt alennukset.

Tuotteiden ja palveluiden myynti on tuloutettu niiden tultua luovutetuiksi. Konsernilla ei ole pitkäkestoisia projektitoimituksia.

Valmistus omaan käyttöön

Valmistus omaan käyttöön on arvostettu hankintamenoon, johon on sisällytetty vain muuttuvat menot. Valmistus omaan käyttöön on aktivoitu taseeseen oikaisemalla tuloslaskelman kuluja. Valmistus omaan käyttöön kohdistuu lähinnä ajoneuvoihin.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Valuuttamääräiset liiketapahtumat on kirjattu kirjanpitoon tapahtumapäivän mukaiseen kurssiin Suomen rahaksi muutettuina. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssierot on käsitelty myyntien ja ostojen oikaisuina. Rahoitukseen ja konsernin kokonaisposition suojaamiseen liittyvät kurssierot on esitetty rahoituksen kurssieroissa. Valuutta- ja korkoriskien suojaamiseksi tehdyt johdannaissopimukset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Johdannaisiin sisältyvä korkotekijä on jaksotettu sopimusajalle, ja realisoitumattomat valuuttakurssierot on konsernitilinpäätöksessä kirjattu tuloslaskelmaan rahoituksen kurssieroiksi.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu Suomen markoiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntoerot, jotka syntyvät ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmien muuntamisesta keskikurssiin ja taseiden muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin samoin kuin ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta syntyvät kurssierot on kirjattu voittovaroihin aikaisemmilta vuosilta.

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suomen Posti -konsernille yhtiöittämisessä 1.1.1994 siirtyneen omaisuuden alkuperäisenä hankintamenona on apporttiarvo. Suomen PT:n ja edelleen Suomen Posti Yhtymä Oy:n jakautumisessa käyttöomaisuus siirtyi Suomen Posti -konsernille myös tasejatkuvuutta noudattaen.

Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset tasapoistot. Poistot perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöikään. Tavallisimmat pitoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	15 - 40 v
Koneet ja kalusto	3 - 13 v
Konserniliikearvo	5 v

Maa- ja vesialueiden arvoista ei ole tehty poistoja.

Pysyvät arvonalennukset tehdään ylimääräisinä poistoina.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin ja muihin kuluihin.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimus- ja kehittämismenot on kirjattu vuosikuluiksi syntymishetken mukaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintahintaan, keskimääräiseen hankintahintaan tai tätä alempaan todennäköiseen luovutushintaan varovaisuusperiaatetta noudattaen.

Eläkejärjestelyt

Posti- ja telelaitoksesta 1.1.1994 yhtiöitettyjen yritysten lakisääteinen TEL-eläketurva ja yhtiöittämisen yhteydessä sovittu lisäeläketurva Posti- ja telelaitosta pitkään palvelleille on vakuutettu PT:n Eläkesäätiössä. Myös muiden Posti-konsernin konserniyritysten eläketurva on järjestetty PT:n Eläkesäätiössä.

Ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen käytännön mukaisesti.

PT:n Eläkesäätiön lisäeläketurvasta johtuva vastuu on täysin katettu. Lakisääteinen eläkevastuu on kokonaan katettu lukuun ottamatta vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta annetun lain mukaan myöhempinä vuosina katettavaksi jäänyttä osuutta.

Tuloverot, laskennallinen verovelka ja laskennallinen verosaaminen

Tuloverot sisältävät suoriteperusteiset verot sekä laskennallisen verovelan ja verosaamisen muutoksen.

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Konsernitaseessa konserniyritysten tilinpäätössiirrot, jotka liittyvät verosuunnitteluun ja muodostuvat poistoerosta, on jaettu omaksi pääomaksi ja laskennalliseksi verovelaksi. Konsernituloslaskelmassa näiden muutos on jaettu laskennallisen verovelan muutokseksi ja tilikauden tulokseksi. Emoyhtiön tilinpäätöksessä tilinpäätössiirrot sisältävät myös piilevän verovelan.

Osakeyhtiölain mukaan konsernin vapaaseen omaan pääomaan sisältyviä tilinpäätössiirtoja ei voi sisällyttää konsernin voitonjakokelpoisiin varoihin osingonjaon enimmäismäärää laskettaessa.

Kunnossapito ja korjaukset

Kunnossapito- ja korjausmenot on kirjattu vuosikuluiksi lukuun ottamatta suuria perusparannusmenoja, jotka on aktivoitu hyödykkeen hankintamenoon. Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot on aktivoitu, ja ne poistetaan kymmenessä vuodessa tai vuokra-aikana, mikäli se on lyhyempi.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin on kirjattu konsernin varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat poikkeukselliset ja määrältään huomattavat liiketapahtumat mukaan lukien konserniavustukset.

Pakolliset varaukset

Tilivuoden kuluksi ja pakollisten varausten lisäykseksi on kirjattu ne vastaiset menot, joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa samoin kuin menetykset, joiden toteutumista pidetään todennäköisenä ja joiden määrä on arvioitavissa riittävällä tarkkuudella.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

(Mmk)	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1999
1 Liikevaihto markkina-alueittain			
Suomi	6 028	5 957	33
Muut maat	0	0	-
Yhteensä	**6 028**	**5 957**	**33**
Valmistus omaan käyttöön			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2	4	-
Ulkopuoliset palvelut	0	0	-
Palkat	1	2	-
Eläkekulut	0	0	-
Muut henkilösivukulut	0	0	-
Yhteensä	**4**	**6**	**-**
2 Liiketoiminnan muut tuotot			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	32	20	0
Vuokratuotot	25	7	-
Muut liiketoiminnan tuotot	11	13	0
Yhteensä	**68**	**40**	**0**
3 Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	2 909	2 809	0
Eläkekulut	320	379	-
Muut henkilösivukulut	257	262	0
Yhteensä	**3 487**	**3 450**	**0**
Johdon palkat ja palkkiot			
Toimitusjohtajat	6	5	-
Hallituksen jäsenet	1	1	-
Hallintoneuvoston jäsenet	0	0	0
Yhteensä	**7**	**6**	**0**
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana			
Kokoaikaiset	18 652	18 664	-
Osa-aikaiset	7 445	7 784	-
Yhteensä	**26 097**	**26 448**	**-**
Johdon eläkesitoumukset			
Konserniyhtiöissä toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60 - 65 vuotta.			
Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta.			
4 Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrat	195	196	-
Liiketoiminnan muut kulut	996	1 080	3
Yhteensä	**1 191**	**1 276**	**3**

(Mmk)	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1999
5 Rahoitustuotot ja -kulut			
Osinkotuotot			
Muilta	2	0	-
Yhteensä	**2**	**0**	**-**
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista			
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	2
Muilta	2	1	1
Yhteensä	**2**	**1**	**3**
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	2
Muilta	21	27	12
Yhteensä	**21**	**27**	**14**
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	**22**	**27**	**17**
Sijoitusten arvonalennukset			
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset	2	-	-
Yhteensä	**2**	**-**	**-**
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille	-	-	3
Muille	9	6	5
Yhteensä	**9**	**6**	**8**
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**14**	**22**	**9**
Erään korko- ja rahoitustuottoja sisältyy kurssivoittoja (netto)	**1**	**5**	**1**
6 Satunnaiset erät			
Saadut konserniavustukset	-	-	8
Muut satunnaiset tuotot (fuusioerotus)	-	-	695
Yhteensä	**-**	**-**	**703**
7 Tuloverot			
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	195	86	9
Laskennallisen verovelan muutos tilinpäätössiirroista	–3	13	-
Laskennallisen verosaatavan muutos jaksotuseroista	–62	-	-
Yhteensä	**131**	**99**	**9**

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

(Mmk)

8	Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserni-liikearvo	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Yhteensä
KONSERNI						
	Hankintameno 1.1.1999	62	7	9	20	98
	Lisäykset	10	-	-	-	10
	Vähennykset	–0	-	-	-	–0
	Siirrot erien välillä	–0	-	-	-	–0
	Hankintameno 31.12.1999	**72**	**7**	**9**	**20**	**108**
	Kertyneet poistot 1.1.1999	26	2	7	13	48
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-	-	-	0
	Tilikauden poisto	12	1	1	4	18
	Kertyneet poistot 31.12.1999	**38**	**3**	**8**	**17**	**66**
	Kirjanpitoarvo 31.12.1999	**34**	**4**	**1**	**3**	**42**
EMOYHTIÖ						
	Hankintameno 1.5.1999	61	7	-	20	88
	Lisäykset	9	-	-	-	9
	Vähennykset	–0	-	-	–3	–3
	Hankintameno 31.12.1999	**70**	**7**	**-**	**17**	**94**
	Kertyneet poistot 1.5.1999	26	2	-	13	41
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–0	-	-	–2	–2
	Tilikauden poisto	11	1	-	3	15
	Kertyneet poistot 31.12.1999	**37**	**3**	**-**	**14**	**54**
	Kirjanpitoarvo 31.12.1999	**33**	**4**	**-**	**3**	**40**

9	Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Raken-nukset ja rakennel-mat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk-keet	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
KONSERNI							
	Hankintameno 1.1.1999	416	1 604	1 429	43	263	3 755
	Lisäykset	10	207	305	23	49	594
	Vähennykset	–159	–538	–157	–3	–185	–1 042
	Siirrot erien välillä	-	-	0	-	-	0
	Hankintameno 31.12.1999	**267**	**1 273**	**1 577**	**64**	**127**	**3 308**
	Kertyneet poistot 1.1.1999	-	318	654	12	-	984
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	–143	–100	–1	-	–244
	Tilikauden poisto	-	62	240	8	-	310
	Kertyneet poistot 31.12.1999	**-**	**236**	**794**	**18**	**-**	**1 048**
	Kirjanpitoarvo 31.12.1999	**267**	**1 037**	**783**	**45**	**127**	**2 259**
	Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.1999			**728**			

(Mmk)

9	Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Raken-nukset ja rakennel-mat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk-keet	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
EMOYHTIÖ							
	Hankintameno 1.5.1999	254	1 049	782	36	252	2 373
	Lisäykset	10	205	174	22	3	414
	Vähennykset	–0	-	–56	–1	–134	–191
	Siirrot erien välillä	-	-	–29	-	-	–29
	Hankintameno 31.12.1999	**265**	**1 254**	**871**	**57**	**121**	**2 568**
	Kertyneet poistot 1.5.1999	-	188	363	9	-	560
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	–56	-0	-	–56
	Tilikauden poisto	-	48	127	6	-	181
	Kertyneet poistot 31.12.1999	**-**	**236**	**434**	**15**	**-**	**685**
	Kirjanpitoarvo 31.12.1999	**265**	**1 018**	**437**	**42**	**121**	**1 883**
	Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.1999			**390**			

10	Sijoitukset	Osakkeet Konserni-yritykset	Osakkuus-yritykset	Muut	Saamiset Osakkuus-yritykset	Muut	Yhteensä
KONSERNI							
	Hankintameno 1.1.1999	2	177	165	-	0	344
	Lisäykset	-	7	1	18	0	26
	Vähennykset	–1	–43	–29	-	-	–73
	Siirrot erien välillä	–0	-	–3	-	-	–3
	Hankintameno 31.12.1999	**1**	**142**	**134**	**18**	**0**	**295**
	Kertyneet poistot 1.1.1999	-	4	8	-	-	12
	Vähennysten kertyneet poistot	-	–3	–8	-	-	–11
	Kertyneet poistot 31.12.1999	**-**	**1**	**-**	**-**	**-**	**1**
	Kirjanpitoarvo 31.12.1999	**1**	**141**	**134**	**18**	**0**	**294**
EMOYHTIÖ							
	Hankintameno 1.5.1999	162	142	137	-	-	441
	Lisäykset	32	5	1	18	0	56
	Vähennykset	–14	–10	–0	-	0	–24
	Siirrot erien välillä	5	-	–5	-	-	0
	Hankintameno 31.12.1999	**185**	**137**	**133**	**18**	**0**	**473**
	Arvonalennukset	-	0	-	-	-	0
	Kertyneet poistot 31.12.1999	**-**	**0**	**-**	**-**	**-**	**0**
	Kirjanpitoarvo 31.12.1999	**185**	**137**	**133**	**18**	**0**	**473**

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

(Mmk)	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1999
Pitkäaikaiset saamiset			
11 Saamiset saman konsernin yrityksiltä			
Lainasaamiset	-	-	49
Yhteensä	**-**	**-**	**49**
12 Saamiset osakkuusyrityksiltä			
Lainasaamiset	-	9	-
Yhteensä	**-**	**9**	**-**
13 Laskennallinen verosaaminen			
Jaksotuseroista	62	1	62
Yhteensä	**62**	**1**	**62**
Lyhytaikaiset saamiset			
14 Saamiset saman konsernin yrityksiltä			
Myyntisaamiset	-	-	6
Lainasaamiset	-	-	19
Muut saamiset	-	-	2
Siirtosaamiset	-	-	25
Yhteensä	**-**	**-**	**52**
15 Saamiset osakkuusyrityksiltä			
Myyntisaamiset	0	0	0
Siirtosaamiset	1	0	1
Yhteensä	**1**	**0**	**1**
16 Oma pääoma			
Osakepääoma 1.1.	600	600	400
Jakautuminen	–200	-	-
Osakepääoma 31.12.	**400**	**600**	**400**
Ylikurssirahasto 1.1.	-	1 166	-
Muut muutokset	-	–1 166	-
Ylikurssirahasto 31.12.	**-**	**-**	**-**
Muut rahastot 1.1.	1 186	20	865
Jakautuminen	–302	-	-
Muut muutokset	–18	1 166	-
Muut rahastot 31.12.	**866**	**1 186**	**865**
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	1 075	1 139	236
Osingonjako	–63	–314	-
Jakautuminen	–106	-	-
Muut muutokset	17	–0	-
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	**923**	**825**	**236**
Tilikauden voitto 31.12.	**319**	**250**	**716**
Oma pääoma yhteensä	**2 508**	**2 860**	**2 217**

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52 54 56 58 60

(Mmk)	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1999
17 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.			
Muut rahastot	866	1 186	865
Voitto edellisiltä tilikausilta	923	825	236
Tilikauden voitto	319	250	716
Poistoerosta			
omaan pääomaan siirretty osuus	–237	–263	-
Yhteensä	**1 871**	**1 997**	**1 817**
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
18 Kertynyt poistoero			
Aineettomat oikeudet	10	9	10
Muut pitkävaikutteiset menot	1	1	1
Rakennukset ja rakennelmat	123	136	123
Koneet ja kalusto	181	214	84
Muut aineelliset hyödykkeet	6	4	6
Yhteensä	**321**	**364**	**224**
19 Pakolliset varaukset			
Varaus tyhjien toimitilojen vastaisiin vuokramenoihin	0	2	0
Varaus toimipaikkaverkoston tuleviin muutoksiin	220	-	220
Yhteensä	**220**	**2**	**220**
Pitkäaikainen vieras pääoma			
20 Laskennallinen verovelka			
Laskennalliset verovelat tilinpäätössiirroista	90	102	63
Yhteensä	**90**	**102**	**63**
Lyhytaikainen vieras pääoma			
21 Velat saman konsernin yrityksille			
Ostovelat	-	-	62
Muut velat	-	-	25
Siirtovelat	-	-	5
Yhteensä	**-**	**-**	**92**
22 Velat osakkuusyrityksille			
Ostovelat	1	1	4
Siirtovelat	0	-	-
Yhteensä	**1**	**1**	**4**

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

(Mmk)	KONSERNI 1999	KONSERNI 1998	EMOYHTIÖ 1999
23 Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset			
Muut omasta puolesta annetut vakuudet			
Annetut kiinteistökiinnitykset	1	1	1
Pantatut arvopaperit	50	61	47
Yhteensä	**51**	**62**	**48**
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet			
Pantatut arvopaperit	-	-	3
Takaukset	-	-	4
Yhteensä	**-**	**-**	**7**
Muiden puolesta annetut vakuudet			
Pantatut arvopaperit	0	-	0
Yhteensä	**0**	**-**	**0**
24 Leasingvastuut			
Ulkopuolisista leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät			
Erääntyy seuraavana vuonna	3	5	1
Erääntyy myöhemmin	3	3	2
Yhteensä	**6**	**8**	**3**
25 Johdannaissopimukset			
Valuuttatermiinit			
Käypä arvo	23	-	23
Kohde-etuuden arvo	23	-	23

Tytär- ja osakkuusyritykset 31.12.1999

Konserniyritykset	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiö omistusosuus %
PT-Autopalvelut Oy, Helsinki	100	100
Global Mail FP Oy, Helsinki	100	100
Etelä-Suomen Kuljetuspalvelut Oy, Helsinki	100	100
Jakelumarkkinat Oy, Helsinki	100	100
Kelpo Kuljetus Fi Oy, Helsinki	100	100
Logistic Mail STP Ltd, Pietari	100	-
LP-Logistiikkapalvelut Oy, Vantaa	70	70
Atkos Printmail Oy, Helsinki	51	51
Spac FP Oy, Helsinki	100	100
SPS Siivouspalvelut Oy, Helsinki	100	100
Tampereen Ykkösjakelut Oy, Tampere	55	-
KOY Kulmakeskus, Joutseno	100	100
KOY Kärsämäen Aleksi, Kärsämäki	51,5	51,5
KOY Laitilan Postikulma, Laitila	100	100
KOY Saarijärven Postitalo, Saarijärvi	100	100
KOY Sahronmaa, Parkano	55,8	55,8
KOY Säästösaku, Toijala	58,5	58,5
KOY Kirjekyyhky, Vantaa*	100	100
KOY Korson Uudet Tuulet, Vantaa*	50,14	50,14
As. Oy Rovaniemen Teleasunnot, Rovaniemi*	100	100

* eliminoimatta jätetyt yritykset

Osakkuusyritykset	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiö omistusosuus %
AS Eesti Elektron Post, Tallinna	49,14	49,14
Elielin Pysäköinti Oy, Helsinki	27,8	27,8
Hansapost Oy, Helsinki	40	40
Helsingin Jakelu-Expert Oy, Helsinki	40	-
Kohtisuora Oy, Helsinki	50	50
Suomen Osoitelähde Oy, Vantaa	22,5	-
SIA Latvijas Elektroniskais Pasts, Riika	48,75	48,75
Turku-Palvelu Oy, Turku	20	-

Lisäksi asunto-, kiinteistö- ja muita yhtiöitä yhteensä 51 kpl

Osakeyhtiölain mukainen täydellinen luettelo osakkeista ja osuuksista sisältyy yhtiön viralliseen tilinpäätösaineistoon.

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52 54 56 58 60

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Suomen Posti Oy:n tilikauden voitto on 716 076 199,58 markkaa.
Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 1 816 453 344,21 markkaa ja Suomen Posti -konsernin konsernitaseen 31.12.1999 mukaan 1 870 673 097,69 markkaa.
Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että voitto jätetään voittovaratilille.

Helsingissä 6. maaliskuuta 2000

Matti Elovaara
puheenjohtaja

Kari Haavisto
varapuheenjohtaja

Samuli Haapasalo

Antti Palkinen

Antero Palmolahti

Soili Suonoja

Harry Söderholm

Asko Saviaho
toimitusjohtaja

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

Suomen Posti Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Suomen Posti Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1999. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 6. maaliskuuta 2000

Tilintarkastajien Oy - Ernst & Young
KHT-yhteisö

Jorma Heikkinen KHT

Jorma Jäske KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Suomen Posti Oy:n hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt Suomen Posti Oy:n vuoden 1999 tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen.

Hallintoneuvosto esittää lausuntonaan vuoden 2000 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tuloslaskelma ja tase tilikaudelta 1999 vahvistetaan, ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Helsingissä 6. maaliskuuta 2000

Antero Kekkonen
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Suomen Posti -konsernin tunnusluvut	1999	1998
Toiminnan laajuus		
Liikevaihto (Mmk)	**6 028**	**5 957**
Muutos-%	1,2	5,1
Henkilöstö 31.12. (kpl)	**25 347**	**26 344**
Muutos-%	–3,8	1,6
Kannattavuus		
Liikevoitto (Mmk)	**444**	**331**
% liikevaihdosta	7,4	5,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	**15,8**	**11,6**
Rahoitus ja taloudellinen asema		
Maksuvalmius (Quick ratio)	1,2	0,8
Investointien rahoitusaste-%	222,8	85,3
Omavaraisuusaste-%	60,3	65,6
Suhteellinen velkaantumisaste-%	24,1	25,5

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto-%

$$100 \times \frac{\text{voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja + korkokulut + muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma – korottomat velat – pakolliset varaukset (keskimäärin vuoden aikana)}}$$

Maksuvalmius (Quick ratio)

$$\frac{\text{vaihto- ja rahoitusomaisuus – vaihto-omaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma – saadut ennakot}}$$

Investointien rahoitusaste-%

$$100 \times \frac{\text{voitto ennen varauksia ja veroja – verot + poistot + poistot sijoituksista}}{\text{käyttöomaisuusinvestoinnit (netto) + käyttöpääoman muutos}}$$

Omavaraisuusaste-%

$$100 \times \frac{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero + arvostuserät – laskennallinen verovelka}}{\text{taseen loppusumma – saadut ennakot}}$$

Suhteellinen velkaantumisaste-%

$$100 \times \frac{\text{vieras pääoma – saadut ennakot}}{\text{liikevaihto}}$$

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

Tuloslaskelma

1.1. – 31.12. (milj. euroa)	KONSERNI *1999*	*1998*
Liikevaihto	**1 014**	**1 002**
Liiketoiminnan muut tuotot	**11**	**7**
Materiaalit ja palvelut	**107**	**106**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	23	21
Ostot tilikauden aikana	24	21
Varastojen muutos	–1	0
Ulkopuoliset palvelut	84	85
Henkilöstökulut	**586**	**580**
Palkat ja palkkiot	489	472
Henkilösivukulut	97	108
Eläkekulut	54	64
Muut henkilösivukulut	43	44
Poistot ja arvonalentumiset	**57**	**52**
Suunnitelman mukaiset poistot	56	52
Konserniliikearvo	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	**200**	**215**
Liikevoitto	**75**	**56**
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	**0**	**0**
Rahoitustuotot ja -kulut	**2**	**3**
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	1	0
Muut korko- ja rahoitustuotot	3	4
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0	-
Korkokulut ja muut rahoituskulut	–1	–1
Voitto ennen satunnaisia eriä	**77**	**59**
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	**77**	**59**
Tuloverot	**–22**	**–16**
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	**–1**	**–1**
Tilikauden voitto	**54**	**42**

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52 54 56 58 60

Tase

Vastaavaa 31.12. (milj. euroa)	KONSERNI 1999	1998
Pysyvät vastaavat	**436**	**530**
Aineettomat hyödykkeet	**7**	**8**
Aineettomat oikeudet	6	6
Muut aineettomat hyödykkeet	1	2
Aineelliset hyödykkeet	**380**	**466**
Maa- ja vesialueet	45	70
Rakennukset ja rakennelmat	174	216
Koneet ja kalusto	132	130
Muut aineelliset hyödykkeet	8	5
Keskeneräiset hankinnat	21	44
Sijoitukset	**49**	**56**
Osuudet osakkuusyrityksissä	24	29
Muut sijoitukset	25	27
Vaihtuvat vastaavat	**277**	**213**
Vaihto-omaisuus	**6**	**5**
Saamiset	**140**	**130**
Pitkäaikaiset	13	5
Laskennallinen verosaaminen	10	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	2	5
Lyhytaikaiset	127	125
Rahoitusarvopaperit	**126**	**71**
Rahat ja pankkisaamiset	**5**	**7**
Vastaavaa yhteensä	**713**	**743**

Vastattavaa 31.12. (milj. euroa)		
Oma pääoma	**422**	**481**
Osakepääoma	67	101
Muut rahastot	146	199
Edellisten tilikausien voitto	155	139
Tilikauden voitto	54	42
Vähemmistöosuus	**6**	**5**
Pakolliset varaukset	**37**	**0**
Vieras pääoma	**248**	**257**
Pitkäaikainen	15	18
Laskennallinen verovelka	15	18
Lyhytaikainen	233	239
Vastattavaa yhteensä	**713**	**743**

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59

Hallitus

Puheenjohtaja
Matti Elovaara,
kauppaneuvos

Varapuheenjohtaja
Kari Haavisto,
finanssijohtaja,
Metsäliitto-Yhtymä

Harry Söderholm,
diplomiekonomi

Antero Palmolahti,
pääluottamusmies,
Postiliitto ry
(työntekijöiden
edustaja)

Soili Suonoja,
toimitusjohtaja,
Amica Ravintolat Oy

Antti Palkinen,
puheenjohtaja,
Postin toimihenkilö-
liitto PVL
(työntekijöiden
edustaja)

Samuli Haapasalo,
hallitusneuvos,
liikenneministeriö

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja
Antero Kekkonen,
kansanedustaja, sd

Varapuheenjohtaja
Kari Kantalainen,
kansanedustaja, kok

Valto Koski,
kansanedustaja, sd

Erja Lahikainen,
toiminnanjohtaja, sd

Säde Tahvanainen,
kansanedustaja, sd

Anita Ismark,
kunnanjohtaja, Korsnäs Kommun, rkp

Merja Hiltunen-Lagzouli,
toimitusjohtaja, Vihreä Lanka Oy, vihr

Päivi Räsänen,
kansanedustaja, krist

Eero Lämsä,
kansanedustaja, kesk

Tero Mölsä,
kansanedustaja, kesk

Merja Uusitalo,
emäntä, kesk

Jari Koskinen,
kansanedustaja, kok

Outi Siimes,
oikeustieteen ylioppilas, kok

Sirkkaliisa Virtanen,
johtava hoitaja, Pirkkalan terveyskeskus, vas

Eino Keinänen,
hallituksen puheenjohtaja, Leonia Oyj

Jorma Seppänen,
puheenjohtaja, Suomen kuntaliitto

Timo Hannula,
maakuntaneuvos

Taisto Riski,
toimitusjohtaja, Kaleva Kustannus Oy

Matti Kavetvuo,
toimitusjohtaja, Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj

Bengt Jansson,
toimitusjohtaja, Pohjanmaan kauppakamari

Johtoryhmä

Asko Saviaho, pääjohtaja

Juha Kivinen, varatoimitusjohtaja

Seppo Salomaa, johtaja, Tuotanto

Vuokko Skyttä, johtaja, Yritysmyynti

Esa Raippalinna, johtaja, Palvelukanavat

Riitta Vuorenmaa, johtaja, Viestintä

Risto Paananen, johtaja, Talous

Juha Salovaara, johtaja, Viestinvälitys

Johtoryhmässä 1.3.2000 aloittivat

Olli Harjama, johtaja, Liiketoiminnan kehittäminen

Martti Laosmaa, johtaja, Logistiikka

Tilintarkastajat

Jorma Heikkinen, KHT
ylitarkastaja,
Valtion talouden
tarkastusvirasto

KHT-yhteisö
Tilintarkastajien Oy
- Ernst & Young
Jorma Jäske, KHT

Maakuntakaloja: lohi
Minna Luoma
27.1.

Maakuntalintuja: sinirinta
Pekka Piippo
27.1.

Martat 100 vuotta
Marc Wood
15.3.

Sauna
Paavo Huovinen
1.7.

Krookus
Pirkko Juvonen-Valtonen
15.3.

EU-puheenjohtajuus
Pekka Loiri
1.7.

Työväenliike
Asser Jaaro
27.1.

Joulu
Pirkko Vahtero
5.11.

La Natività,
Giorgio de Chiricon maalaus
Pirkko Vahtero
5.11.

EUROPA:
puistoja
Asser Jaaro
15.3.

Suviyön lintuja
Erik Bruun
18.5.

Ystävyydellä: häntiä
Harri Granholm
27.1.

Maakuntakukkia:
kevätesikko
Paavo Huovinen
28.4.

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60

Mika Häkkinen
Pekka Hesanto
15.1.

Pro Filatelia:
Hugo Simbergin maalauksia
Pentti Rahikainen
24.9.

Tie
Kaisu Klemetti
15.2.

Suomalaista muotoilua
Jaana Aartomaa
8.10.

Suomi-viihde
Tapio Vapaasalo/Janne Tuominen
6.9.

Kalevala
Eeva Oivo
15.2.

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47
49
51
53
55
57
59

Ulkoasu, Viherjuuren Ilme Oy

Timo Kuoppala

Kuvitus, Alvar Gullichsen

Kannen kuvitus ja postimerkki, Harri Granholm

Valokuvat, Tapio Mustasaari

Tämä vuosikertomus on painettu

Galerie Art Silk ja Flying Colours -papereille,

joille on myönnetty yhteispohjoismaisen

Joutsen-ympäristömerkin

käyttöoikeus.

Paino, Salpausselän Kirjapaino Oy

2000/7857